

ΛΙΜΝΗ ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑ

Περιοδική έκδοση του Συλλόγου Προστασίας Βεγορίτιδας ★ Φύλλο 6ο – Έτος 3ο - Μάρτιος 2007

ΟΔΗΓΙΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ & ΛΕΚΑΝΕΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ

(ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑΣ)

Η «οδηγία πλαίσιο για το νερό», είναι μια φιλόδοξη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έρχεται για πρώτη φορά, να θεσπίσει ένα πλαίσιο για την ορθή διαχείριση των υδάτων. Πεδίο εφαρμογής είναι φυσικά ο χώρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά συνδυάζοντας την γεωμορφολογία των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την συνέχεια πέραν των κρατικών συνόρων με την συνεχώς αυξανόμενη επιρροή, ο χώρος εφαρμογής είναι αρκετά ελαστικός και πάντως πολύ μεγαλύτερος των ορίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός της οδηγίας είναι η προστασία των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπογείων υδάτων.

Η ΟΔΗΓΙΑ ΥΔΑΤΟΣ 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ε.Ε: «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής υδάτων» γνωστή ως Οδηγία-πλαίσιο για το Νερό, τέθηκε σε ισχύ στις 22 Δεκεμβρίου

του 2000 και αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα για τη βιώσιμη χρήση των υδάτινων πόρων στη Ευρώπη.

Η Οδηγία –πλαίσιο για το Νερό απαιτεί από τα κράτη μέλη να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε να επιτευχθεί ο περιβαλλοντικός στόχος της καλής κατάστασης για όλα τα κοινοτικά ύδατα μέχρι το 2015, μέσω της ανάπτυξης και της εφαρμογής σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Η Κοινοτική Οδηγία-πλαίσιο για το νερό είναι ένα τολμηρό και προοδευτικό κείμενο που θα έχει μακροπρόθεσμες συνέπειες στη μελλοντική διαχείριση του νερού και των υδάτινων οικοσυστημάτων στην Ευρώπη. Αν εφαρμοστεί συνολικά και έγκαιρα, η Οδηγία πλαίσιο για το Νερό έχει τη δυνατότητα να γίνει η πρώτη Κοινοτική Οδηγία αειφορικής ανάπτυξης.

Ο κεντρικός περιβαλλοντικός στόχος της Οδηγίας είναι να επιτευχθεί μέσα στα επόμενα 8 χρόνια, δηλαδή έως το 2015, η καλή κατάσταση για όλα τα επιφανειακά και τα υπόγεια νερά της Ευρώπης, κυρίως μέσω της

Δρ. Μαριάνθη Στεφούλη
Γεωλόγος

ανάπτυξης και της εφαρμογής σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Συνεπώς η εφαρμογή της Οδηγίας-πλαίσιο για το νερό θα επηρεάσει πολλούς εμπλεκόμενους φορείς ή μετόχους, ξεκινώντας από τους ιδιώτες καταναλωτές, τους κύριους τομείς όπου χρησιμοποιείται το νερό όπως η γεωργία και η βιομηχανία, και τις δευτερεύουσες χρήσεις ό-

Συνέχεια στην 4η σελ.

Φωτό: Στέλιος Γαβριηλίδης

Σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα στον Άγιο Παντελεήμονα

Τα σπουδαία αρχαιολογικά ευρήματα της Μακεδονίας και Θράκης παρουσιάστηκαν στην 20η Αρχαιολογική Συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στην Θεσσαλονίκη στις 2 και 3 Μαρτίου 2007.

Τα ευρήματα που έφερε στο φως η ανασκαφή στη Νεκρόπολη του Αγίου Παντελεήμονα (Πάτελι), όπως και στην περιοχή της Βόρειας Εορδαίας, που αποκαλύπτουν τον πολιτισμό της εποχής του σιδήρου και νεολιθικής εποχής (6.000 π.Χ. – 3.100 π.Χ.), παρουσίασε ο επικεφαλής Αρχαιολόγος – ερευνητής των ανασκαφών κ. Πανίκος Χρυσόστομος.

Στην κατάμεστη αίθουσα του Αρχαιολογικού Μουσείου, το βράδυ του Σαββάτου 3/3, ο κ. Χρυσόστομος αναφερόμενος στα αποτελέσματα των ανασκαφών δήλωσε:

« Στην ανασκαφή, που πραγματοποιείται από την ΙΖ' Εφορεία Αρχαιοτήτων Έδεσσας, ερευνήθηκε ο χώρος της «ξεχασμένης» Νεκρόπολης του Πάτελι. Ξεχασμένη για παραπάνω από έναν αιώνα, αφού η ανασκαφική δραστηριότητα εκεί άρχισε το 1898 (κατά τις εργασίες για τη διάνοιξη της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκη - Φλώρινα) από το Ρωσικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Κωνσταντινούπο-

λης. Οι Ρώσοι αρχαιολόγοι τότε, έφεραν στο φως 376 τάφους, τα δε αξιόλογα ευρήματα τους βρίσκονται σήμερα στο μουσείο της Κωνσταντινούπολης.

Η νέα φάση της έρευνας άρχισε το 2001. Στη σωστική ανασκαφή που πραγματοποιήσαμε αποκαλύφθηκαν 17 κιβωτίοσχημοι τάφοι, οι περισσότεροι όμως ήταν συλημένοι. Πρόκειται

για ένα μικρό μόνο μέρος ενός ευρύτερου νεκροταφείου τύμβων της Εποχής του Σιδήρου, τα όρια του οποίου δεν έχουν προσδιοριστεί προς το παρόν. Μικροί (με διάμετρο γύρω στα 20 μ.) τύμβοι και μεγάλοι, που δεν έχουν διασωθεί, συγκροτούσαν τη Νεκρόπολη του Πάτελι.

Συνέχεια στην 3η σελ.

Σε μια πολύχρωμη και εξαιρετικά επιμελημένη έκδοση κυκλοφόρησαν τα πρακτικά της Β' Επιστημονικής Συνάντησης στα πλαίσια του Ε.Π.Κ.Π. LEADER+, που επιμελήθηκαν οι Κάρτας Ηλίας και Μούλας Νικόλαος.

Διαβάστε επίσης

Ο Παρατηρητής .....σελ. 2

Αφιέρωμα στο Συνεταιρισμό
του Σούλη Σ.....σελ. 2

Οικονομία...στο νερό
Του Αγρ. Συνεταιρισμού Άρνισσας .....σελ. 2

Κυνηγετικός Σύλλογος Έδεσσας
Του Στράτου Λαζάρου .....σελ. 3

Έκδοση Τουριστικού Οδηγού .....σελ. 3

«Λύση στο οικολογικό πρόβλημα:
η τροπή στην υλιστική βιοθεωρία»
Της Βάσως Β. Παππά .....σελ. 5

Μεσοχαιμωνιάτικες καταμετρήσεις –
Καστανοκέφαλος γλάρος
Του Οδυσσέα Τζημούλη .....σελ. 5

Διαχείριση υδατικού δυναμικού – Λειγυδρία
Του Στέφανου Αργυράκη .....σελ. 6

Το χωράφι τ'ιου Θεού
Του Θεόφιλου Παπαδόπουλου .....σελ. 6

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αθωνήσου
Του Δρ. Γιάννη Καραπαναγιωτίδη .....σελ. 7

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΝΙΣΣΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ - ΨΥΓΕΙΑ - ΔΙΑΛΟΓΗΤΗΡΙΑ
ΞΗΡΑΝΤΗΡΙΑ - ΓΕΦΥΡΟΠΛΑΣΤΙΓΤΑ - SUPER MARKET
ΤΗΛ.: 2381031465, 31965, 52015 ΦΑΞ: 2381031466
www.arnissa.com.gr Email: fyto@arnissa.com.gr

ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΠΡΟΤΥΠΟ EUREPGAP ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ISO 9001 ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ HACCP

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ

Επί του πιεστηρίου και τροχάδην...

Ο Συνεταιρισμός μας, από το μηδέν σχεδόν, εδώ και 30 χρόνια αναπτύσσει νέες δράσεις για το καλό των κατοίκων της περιοχής, συμβάλλοντας ενεργά στην ανάπτυξη της.

Η βοήθεια στον τόπο μας θα είναι ακόμη περισσότερη, με μεγαλύτερη και περισσότερο ενεργή συμμετοχή στον τοπικό Συνεταιρισμό μας,

- με προμήθειες και αγορές από τα πρατήρια φυτοφαρμάκων και άλλων εφοδίων, Σούπερ Μάρκετ.

- με συμμετοχή στην από κοινού συγκέντρωση και διάθεση των αγροτικών προϊόντων, που είναι και υποχρέωση.

Τότε θα είχαμε

- καλύτερες, αποτελεσματικότερες και φθηνότερες υπηρεσίες,

- περισσότερες εισροές άρα και μεγαλύτερα επιχειρησιακά ταμεία-σχεδια,

- μεγαλύτερες επιδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που σχεδιάζει αναβάθμιση του ρόλου των ομάδων-παραγωγών,

- υψηλότερα ποσοστά επιδότησης για δράσεις στη βελτίωση των υποδομών, όπως ψυγεία, διαλογητήρια, συσκευασίες, μπίνες, μεταφορικά μέσα, α-

ναδιάρθρωση καλλιεργειών, καταρτίσεις, διαφημίσεις, πιστοποιήσεις, προστασία περιβάλλοντος, παραγωγού και καταναλωτή κλπ.

Πάντα με στόχο την καλύτερη τύχη και μεγαλύτερες τιμές.

Ακόμη πρέπει να ξεχάσουμε τις οφειλές στο Συνεταιρισμό και τα μετρητά στους άλλους, τα καλά προϊόντα στον έμπορο και τα άλλα στο Συνεταιρισμό και στο ψυγείο

Αυτό το κακό πρέπει να τελειώσει από φέτος μάλιστα.

Όλα στο Συνεταιρισμό.

Διαφορετικά θα πρέπει να υπάρξουν αποκλεισμοί από τα ψυγεία, τους χυμούς, την απόσυρση κ.α.

Για το καλό του συνεταιρισμού και των συνεντών παραγωγών, η προσφυγή στη δικαιοσύνη για την είσπραξη των οφειλών πρέπει να είναι συντομότερη και όχι όπως μέχρι σήμερα χρονοβόρα.

Να μην ξεχνάμε ότι όλοι έχουν και υποχρεώσεις στην ομάδα παραγωγών, όχι μόνο απαιτήσεις, γκρίνιες και κακό.

Κάθε λεπτό από το Ευρώ σου, που αφήνεις στο Συνεταιρισμό σου, είναι αποκλειστικά δικό σου, για το καλό του

τόπου και των παιδιών σου.

Άρνηση συμμετοχής είναι για το κακό σου, του τόπου αυτού, της λογικής και των δικών σου, είναι άρνηση καλύτερης προοπτικής σου, των προϊόντων, των παιδιών και του μέλλοντός σου.

Υστερόγραφο: Γίνεται γνωστό ότι στο χώρο του πρατηρίου φυτοφαρμάκων έχει δημιουργηθεί ένα καινούριο τμήμα με νέα γεωργικά εφόδια (ρούχα, παπούτσια, γεωργικά εργαλεία, εξαρτήματα κλπ.).

Στον ίδιο χώρο θα λειτουργεί διαγνωστικό εργαστήριο φυτοπαθολογίας με χρήση υπέρηχου στερεοσκοπίας, από τα καλύτερα στην Ελλάδα (ίσως το καλύτερο), όπου θα αναλύονται και θα εξηγούνται στους παραγωγούς- πελάτες τα συμπτώματα που θα υπάρχουν στα αγροκτήματά τους.

Ταυτόχρονα στην αίθουσα αναμονής των πελατών θα γίνεται παρουσίαση από εγκατεστημένο σύστημα τηλεόρασης-DVD διαφόρων μεθόδων και τεχνικών καλλιέργειας, νέων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και νέων γεωργικών μηχανημάτων.

Σούλης Σ.

Οικονομία...στο νερό

Η γεωργία δεν μπορεί να ασκείται σε εκτάσεις λιμνών που αποκαλύφθηκαν από την υποχώρηση των υδάτων λιμνών και λιμνοθαλάσσιων.

Οι υδατικοί πόροι θεωρούνται σήμερα απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη κάθε είδους δραστηριότητας και την διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας και γενικότερα της ζωής.

Τις τελευταίες δεκαετίες η αλματώδης ανάπτυξη των διαφόρων τομέων της οικονομίας, προεξάρχουσας της γεωργίας, είχαν σαν αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης νερού γεγονός, το οποίο σε συνδυασμό με την αλόγιστη πολλές φορές χρήση του και την ταυτόχρονη αύξηση των πηγών ρύπανσης δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην ανάπτυξη και το μέλλον, τουλάχιστον ορισμένων περιοχών.

Η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και η αποκατάσταση της διαταραγμένης ισορροπίας είναι ευθύνη όλων.

Οι χρήστες γεωργοί θα πρέπει να κατανοήσουν ότι το μέλλον της εκμετάλλευσής τους εξαρτάται από την ποιότητα και την ποσότητα του αρδευτικού νερού, που θα μπορούν να έχουν στην διάθεσή τους. Η αλόγιστη χρήση σήμερα όπως υπεραρδεύσεις, κατακλίσεις γειτονικών χωραφιών και δρόμων, η χρήση ακατάλληλων ή ελαττωματικών συστημάτων κ.λ.π., όχι μόνο δεν οδηγεί στην αύξηση της παραγωγικότητας της εκμετάλλευσής αλλά αντίθετα υποθάλπει και το μέλλον της με ότι αυτό συνεπάγεται, αφού μειώνει τους διαθέσιμους υδατικούς πόρους ή τους καθιστά ακατάλληλους (π.χ. υφραλίμωση υπογείων υδροφορέων) για άρδευση.

Για τους παραπάνω λόγους οι γεωργοί σαν ελάχιστη συμβολή στην αποκατάσταση της οικολογικής ισορροπίας και την προστασία του κοινωνικού συνόλου θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των υδατικών πόρων.

Μια επιτυχημένη άρδευση πρέπει, αφενός, να δίνει στο έδαφος τόσο νερό όσο χρειάζεται για να αναπτυχθεί σωστά η καλλιέργεια και αφετέρου, η εφαρμογή του νερού να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να υπάρχουν όσο το δυνατόν μικρότερες απώλειες νερού και θρεπτικών στοιχείων από βαθιά διήθηση και επιφανειακή απορροφή. Σε κάθε άρδευση πρέπει να εφαρμόζεται τόσο νερό ώστε να κορεστεί το έδαφος σε τόσο βάθος όσο το βάθος του ριζικού συστήματος. Η βαθιά διήθηση και η επιφανειακή απορροφή μπορούν να περιοριστούν με τον κατάλληλο έλεγχο μιας σειράς παραγόντων από τους οποίους επηρεάζονται, όπως είναι:

α. η παροχή της άρδευσης (να αποφεύγονται απώλειες κατά την παροχή με επιδιόρθωση του συστήματος παροχής)

β. ο χρόνος εφαρμογής
γ. η κλίση του εδάφους
δ. το μήκος διαδρομής του νερού στον αγρό

ε. η διηθητικότητα του εδάφους
στ. η μέθοδος άρδευσης.

Άρδευση με σταγόνες... μια μέθοδος που θα πρέπει να σημειωθεί...

Η άρδευση με σταγόνες εφαρμόζεται σε μέρος του εδάφους και συγκεκριμένα στην περιοχή του ριζικού συστήματος του φυτού. Η παροχή νερού από τους σταλακτήρες είναι πολύ μικρή, 2-3 λίτρα την ώρα, με αποτέλεσμα όλο το νερό να διηθείται από το έδαφος και να μην απορρέει επιφανειακά. Δεδομένου ότι η άρδευση επαναλαμβάνεται καθημερινά για 2-3 ώρες για να καλύπτεται το νερό που εξατμίστηκε, δεν υπάρχουν απώλειες νερού από βαθιά διήθηση.

Το σύστημα αυτό εξασφαλίζει:

- πλήρη έλεγχο της άρδευσης,
- μηδενική σχεδόν έκπλυση θρεπτικών στοιχείων,
- καλή λειτουργία σε επικλινή εδάφη και εκεί που η ποιότητα νερού είναι οριακά ανεκτή, μειωμένο κόστος εργασίας.

Τέλος, δίνει τη δυνατότητα σταδιακής, κατά δόσεις, εφαρμογής υδρολίπανσης και εφαρμογής της λίπανσης.

Τα μόνα μειονεκτήματα είναι το υψηλό αρχικό κόστος αγοράς και το υψηλό επίπεδο τεχνογνωσίας, που απαιτείται για τη λειτουργία και τη συντήρηση του (π.χ. μέριμνα για την αποφυγή της έμφραξης των σταλακττήρων).

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, οι παραγωγοί οφείλουν:

- ★ Να λαμβάνουν μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των απωλειών νερού άρδευσης με αποφυγή της επιφανειακής απορροής ή βαθιάς διήθησης. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις, που η βαθιά διήθηση χρειάζεται, για να αντιμετωπιστούν προβλήματα αλατότητας.
- ★ Να μην αρδεύουν με κατάκλιση (με αυλάκια) σε αγροτεμάχια με κλίση πάνω από 3% (εξαιρείται η άρδευση πολυετών καλλιεργειών με αυλάκες περιμετρικά του κορμού του φυτού).
- ★ Να τηρούν τις αρδευτικές πρακτικές ανά καλλιέργεια (συνολική ποσότητα, αριθμός εφαρμογών, δόση ανά εφαρμογή), όπως ορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες πρακτικές των οικείων Νομαρχικών Αυτοδιοικήσεων.

- ★ Να τηρούν τους κανονισμούς των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και γενικά των φορέων λειτουργίας συλλογικών έργων.
- ★ Να τηρούν τα περιοριστικά μέτρα χρήσης νερού, όπως προβλέπεται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο παρατηρητής

✓ Προβληματισμό δημιουργεί, ως προς την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, η πρόθεση κατασκευής και λειτουργίας φραγμάτων σε Μεσόβουνο, Εμπόριο και Σκλήθρο. Οι ιθύνοντες από πλευράς Νομαρχιών Κοζάνης - Φλώρινας, αλλά και της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας μπορούν να μας διαβεβαιώσουν, εμπειριστατωμένα, πως δεν θα επιβάρυνται η τροφοδοσία του υπόγειου υδροφόρου της Βεγορίτιδας; Σύμφωνα με υδρογεωλόγους η επιβάρυνση θεωρείται, μακροπρόθεσμα, δεδομένη.

Μήπως οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων θα ήταν πιο ουσιαστικές εάν επεκτεινόταν σε επίπεδο λεκανών απορροής;

✓ Στην 20η αρχαιολογική συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Θεσσαλονίκης στις αρχές του μήνα, οι αρχαιολόγοι Γ.Σκιαδαρέσης, Φ. Καραγιάννη και Στ.Ζαχαριάδης αναφέρθηκαν, με ανακινωσή τους, στην ύπαρξη χαμάμ (οθωμανικού λουτρού) στην Άρνισσα. Εντοπίστηκε γεωγραφικά μιας βορειοανατολικής ακτής της λίμνης Βεγορίτιδας και χρονολογείται προς τα τέλη του 15ου αιώνα. Εκτενέστερη αναφορά θα γίνει από τους αρχαιολόγους στο επόμενο φύλλο.

✓ Δημιουργία χάρτη της περιοχής(των τριών παραλίμνιων Δήμων)- ψηφιοποιημένου- και πραγματοποίηση ημερίδων στις έδρες τους, πρόσληψη γραμματέα και αγορά εξοπλισμού είναι αυτά που προβλέπονται στη σύμβαση που υπόγραψε ο Σύλλογός μας με το Υπουργείο Απασχόλησης, στα πλαίσια προγράμματός του, με στόχο την ανάπτυξη πολιτιστικών, περιβαλλοντικών και αγρο-τουριστικών δράσεων, την εφαρμογή μέτρων για την προστασία της λίμνης και την αρτιότερη ενημέρωση των επισκεπτών.

✓ Αναμένεται στα τέλη Μαρτίου η συνάντηση των νέων που είναι επικεφαλής ομάδων από 6 χώρες, στην Άρνισσα, για τον καθορισμό των δράσεων του προγράμματος «Νεολαία για την Ευρώπη» (Γ.Γ. Νέας Γενιάς) που θα πραγματοποιηθούν τον Ιούλιο. Ο συντονισμός του προγράμματός ανήκει στον Σύλλογο Προστασίας.

✓ Στις 27 Ιανουαρίου πραγματοποιήθηκε η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συλλόγου με θέματα: 1) Ενημέρωση δράσης, 2) Τροποποίηση καταστατικού και 3) Προγραμματισμό έτους. Έγινε ενημέρωση από τον πρόεδρο για τη χρονιά που πέρασε. Ψηφίστηκε η τροποποίηση του καταστατικού. Ακούστηκαν και καταγράφηκαν οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις των μελών, οι οποίες αποτέλεσαν μια πρόσθετη ώθηση για το έργο που πραγματοποιείται.

✓ Συνάντηση με τον Δήμαρχο Βεγορίτιδας κ.Κάρτα Αθανάσιο είχε αντιπροσωπεία του Συλλόγου στις 14 Μαρτίου στο δημαρχείο. Η ανταλλαγή απόψεων ήταν γόνιμη και άφησε αισιόδοξα μηνύματα για την περαιτέρω συνεργασία των δύο πλευρών.

Ανάλογες συναντήσεις προτίθεται να κάνει ο Σύλλογος και με τους άλλους Δημάρχους, αλλά και τους Νομάρχες.

✓ Παγκόσμια ημέρα για το νερό στις 22 Μαρτίου. Περιορισμός της σπατάλης του και διατήρηση της καθαρότητάς του είναι πρώτες προτεραιότητες που αφορούν την ίδια μας τη ζωή. Παρόλα αυτά, στην Ελλάδα η ετήσια κατανάλωση του νερού ξεπερνάει τα 800 κυβικά μέτρα ανά κάτοικο, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος (Ευρώπη των 15) είναι λίγο πάνω από τα 600 κυβικά μέτρα ανά κάτοικο. Ας ξεκινήσουμε πριν να `ναι αργά.

Κυνηγετικός Σύλλογος Έδεσσας

Στράτος Λαζάρου
Πρόεδρος

Η ταυτότητά μας.

Ο Κ.Σ. Έδεσσας ιδρύθηκε το 1954 σε επίπεδο νομού και από το 1967 δραστηριοποιείται μόνο στην επαρχία Έδεσσας, η δύναμή του αριθμεί 950 μέλη και στεγάζεται σε ιδιόκτητο ακίνητο, επί της οδού Κωνσταντινουπόλεως 23 στην Έδεσσα.

Τι είδους θηράματα υπάρχουν στην περιοχή.

Τα θηράματα που υπάρχουν στην περιοχή μας είναι: από τα ενδημικά ο αγριόχοιρος, ο λαγός και η ορεινή πέρδικα από τα αποδημητικά δεν υπάρχει και μεγάλος αριθμός θηραμάτων μια και η δική μας περιοχή δεν βρίσκεται πάνω σε κάποιον διάδρομο αποδημίας έτσι λοιπόν η περιοχή μας δέχεται αποδημητικά πουλιά σε ικανοποιητικούς αριθμούς κυρίως τρυγόνι (από τα καλοκαιρινά) και μπεκάτσα (από τα χειμερινά) μόνον όταν υπάρχουν ιδανικές συνθήκες, χρονιές όπου η φετινή τα κυνηγοτόπια μας θιμίζουν σεληνιακό τοπίο όσον αφορά τα δύο αυτά θηράματα. Για δε τα υδρόβια ισχύουν τα ίδια αν και λόγω των υδροβιότοπων που υπάρχουν στην περιοχή η κατάσταση θα έπρεπε να είναι καλύτερη. Τα σιχλοκότσουφα υπάρχουν κάθε χρόνο σε ικανοποιητικούς αριθμούς.

Για τον αγριόχοιρο μπορούμε να πούμε ότι η φετινή χρονιά ήταν ιδιαίτερα καλή σε ικανοποιητικούς αριθμούς και με πολύ καλή ποιότητα θηρευθέντων ζώων, ίσως οι συνάδελφοι θα θυμούνται την φετινή χρονιά σαν την χρυσή χρονιά του αγριόχοιρου.

Ο λαγός βρίσκεται γενικά σε μια μέτρια θα μπορούσαμε να πούμε κατάσταση με τάση ίσως και μείωσης του πληθυσμού όπως συμβαίνει άλλωστε από τα περιγραφόμενα από συναδέλφους σε όλη την Ελλάδα.

Η ορεινή πέρδικα βρίσκεται σε συνεχή συρρίκνωση του πληθυσμού της και αυτό οφείλεται κυρίως στην υποβάθμιση του ενδιαιτήματος της λόγω της εγκατάλειψης των ορεινών καλλιεργειών από τους αγρότες - κτηνοτρόφους.

Τι γίνεται με την λαθροθηρία.

Η λαθροθηρία στην περιοχή μας είναι αρκετά περιορισμένη σε σχέση με τις όμορες περιοχές και θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε κάποια κρούσματα που παρουσιάστηκαν ως μεμονωμένα. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι αυτό οφείλεται κυρίως σε δύο παράγοντες: 1ον Όσον αφορά το υπάρχον Δ.Σ. κατόρθωσε να περάσει στην συνείδηση των συναδέλφων ένα σύγχρονο ευγενές αθλητικό πνεύμα που καταδικάζει και θέτει τον λαθροθηρα εκτός της κυνηγετικής οικογένειας, βάση των αρχών και των αξιών που προωθεί προς τα μέλη του συλλόγου αλλά και με διάφορες ενημερωτικές εκδηλώσεις που οργάνωσε με την συνεργασία της Κ.Ο.Μ.Α.Θ.

και 2ον Στην δράση του Ομοσπονδιακού μας Θηροφύλακα Χρήστου Δούγιου που είναι άξιος συγχαρητηρίων για το έργο που προσφέρει στον τομέα αυτό, χωρίς βέβαια να παραλείψουμε να αναφερθούμε και στην προσφορά των δύο εποχιακών θηροφυλάκων που προσέλαβε ο σύλλογος για

την περαιτέρω ενίσχυση της φύλαξης του χώρου ευθύνης μας.

Πρωτοβουλίες που έχει πάρει έως τώρα ο σύλλογος και το έργο που έχει επιδείξει.

Από την πρώτη μέρα της εκλογής του το σημερινό Δ.Σ. προχώρησε σε έναν προγραμματισμό των παρεμβάσεων-πρωτοβουλιών που θα προωθούσε στην διετία και συγκεκριμένα: φροντίσαμε να συντηρήσουμε με έτοιμη τροφή (καλαμπόκι και τριφύλλι) που διαθέσαμε τους αγριόχοιρους την εποχή που η περιοχή μας υπολείπεται τροφής και προχωρήσαμε στην σπορά 15 στρεμμάτων με δημητριακά και άλλα κτηνοτροφικά φυτά σε ένα πρόγραμμα βελτίωσης του ενδιαιτήματος που τρέχει μέχρι και σήμερα. Για τον λαγό περιορισθήκαμε στην εντατικοποίηση της φύλαξης για τον περιορισμό της κυτταρινής λαθροθηρίας. Κρίνοντας εκ του αποτελέσματος όμως οφείλουμε να πούμε ότι αυτό δεν είναι αρκετό διότι για το συγκεκριμένο θήραμα τα περισσότερα προβλήματα προέρχονται από την αύξηση των αρπακτικών και την ανεξέλεγκτη χρήση φυτοφαρμάκων, χωρίς να έχουμε την δυνατότητα παρέμβασης. Όσον αφορά την πέρδικα προχωρήσαμε στην κατασκευή σε περιοχές μέσα στο χώρο ευθύνης του συλλόγου ποτίστρων και ταϊστρών έτσι ώστε να καλύψουμε κατά το δυνατό το έλλειμμα που παρουσιάζεται λόγω της εγκατάλειψης της υπαίθρου από τους ανθρώπους που ζούσαν εκεί και με τις δραστηριότητές τους βοηθούσαν την επιβίωση του συγκεκριμένου θηράματος. Τέλος σε ότι αφορά τα αποδημητικά (τρυγόνι, ορτύκι) συμμετείχαμε σε ένα πρόγραμμα βελτίωσης ενδιαιτημάτων της Κ.Σ.Ε. με την σπορά 40 στρεμμάτων ηλιόσπορου και σουσαμιού. Προβήκαμε επίσης στον εμπλουτισμό με θηράματα φτωχών κυνηγετικά περιοχών.

Για την ενημέρωση των συναδέλφων όσον αφορά τα κυνηγετικά δρώμενα αλλά και την σύγχρονη αντίληψη περί θήρας οργάνωσαμε σε συνεργασία με την Κ.Ο.Μ.Α.Θ. τρεις ενημερωτικές ημερίδες καθώς επίσης και δύο εκδηλώσεις κυνοφιλίας.

Στα πλαίσια της προστασίας της φύσης σαν φιλοπεριβαλλοντολογική οργάνωση οργάνωσαμε κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ομάδες πυρόσβεσης έτοιμες να δράσουν σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Τα μελλοντικά μας σχέδια.

Ο σύλλογος κρίνει ότι οι δραστηριότητες που έχει επιδείξει είναι αρκετές, η συνέχιση των προγραμμάτων βελτίωσης ενδιαιτημάτων καθώς επίσης και η διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων ίσως πιο εξειδικευμένων τώρα, καθώς και η συνέχιση όλων των προαναφερθέντων δραστηριοτήτων νομίζω ότι επαρκούν για την παρούσα φάση. Επειδή όμως η στασιμότητα και η επιμονή στα ίδια σημαίνει οπισθοδρόμηση και επειδή θα πρέπει συνεχώς να βελτιωνόμαστε, υπάρχει στον προγραμματισμό μας για το άμεσο μέλλον η δημιουργία ενός μουσείου φυσικής ιστορίας σε συνεργασία ίσως με τοπικούς φορείς (Δήμος, περιβαλλοντολογικές οργανώσεις κ.α.) όπου εκεί θα αναδείξουμε την ομορφιά της Ελληνικής - Εδεσσαϊκής φύσης την προσφορά μας προς αυτήν ως κυνηγοί αλλά επίσης τον ρόλο μας και την συμμετοχή ως ενεργό κύτταρο στην κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου μας.

Προβλήματα που απασχολούν τον κυνηγό, ενέργειες που απαιτούνται προκειμένου να υπάρξει καλύτερο μέλλον για τη θήρα.

Κρίνοντας από την πείρα μου σαν μέλος του Δ.Σ. για τέσσερα χρόνια πιστεύω ότι το κύριο πρόβλημα του Ελληνα κυνηγού είναι η έλλειψη κυνηγετικής παιδείας και σεβασμού προς το περιβάλλον. Μια λύση για τα συγκεκριμένα προβλήματα είναι η νομοθετική παρέμβαση από μέρους της πολιτείας με την θέσπιση υποχρεωτικής παρακολούθησης επιμορφωτικών σεμιναρίων των νέων κυνηγών - αλλά και των παλαιότερων ακόμη κάτω από προϋποθέσεις- πριν βγουν έξω στην φύση και μετατραπούν σε «κουμποφόροι». Μάλιστα προχωρώ-

Περίθαλψη αγριόχοιρου

ντας ένα βήμα παραπάνω θα πρότεινα να υπάρχει και σχετική αξιολόγηση των υποψηφίων. Αυτές τις προτάσεις τις έχουμε υποβάλει κατά καιρούς σε συνελεύσεις και εκδηλώσεις του συλλόγου αλλά και της Κ.Ο.Μ.Α.Θ.

Εδώ ακριβώς είναι που θέλουμε να αναδείξουμε το έλλειμμα της πολιτείας από τις θετικές ενέργειες που θα έπρεπε να έχει κάνει σχετικές με την σύγχρονη διαχείριση της θήρας. Δυστυχώς η πολιτεία και εκάστοτε κυβερνήσεις αντιμετωπίζουν το κυνήγι και τους κυνηγούς μόνο σαν μια ακόμη πηγή εσόδων, και περιορίζονται στο να εκδίδουν κατά καιρούς απαγορεύσεις και αφορισμούς. Με βάση τα παραπάνω προβάλλει σαν επιτακτική ανάγκη η προσαρμογή της νομοθεσίας, αλλά και της νοοτροπίας που διέπει τα όργανα του κράτους, στα νέα δεδομένα όσον αφορά την σύγχρονη διαχείριση της θήρας αν θέλουμε να λεγόμαστε πολιτισμένη κοινωνία.

Προσφορά προς το κοινωνικό σύνολο.

Οι κυνηγοί σαν αναπόσπαστο κομμάτι τις κοινωνίας συμμετέχουν στα δρώμενα μέσα στην κοινωνία. Μεμονωμένα σαν άτομα οι κυνηγοί έχουν αυξημένο το αίσθημα της συντροφικότητας, την ανάγκη της προσφοράς βοήθειας και της αγάπης προς τον ανθρωπόμο, διότι ο κυνηγός ασκώντας μια από τις πιο ευγενείς δραστηριότητες έχει όλα αυτά τα χαρακτηριστικά. Συλλογικά με της κατά καιρούς δραστηριότητες (αιμοδοσίες, εράνους, συμμετοχή σε προγράμματα προστασίας της φύσης κ.λ.π.) δείχνει έμπρακτα την αγάπη του προς το κοινωνικό σύνολο.

Η εικόνα του Έλληνα κυνηγού σήμερα. Προβολή του έργου μας.

Η εικόνα που έχει περάσει προς τον κόσμο για τον κυνηγό και αυτό οφείλεται κύρια σε παλιότερες προσεγγίσεις των μέσων μαζικής ενημέρωσης, παρασυρμένων από δήθεν οικολογικές οργανώσεις, είναι η εικόνα ενός αγροίκου κουμποφοφόρου καταστροφέα της φύσης. Αυτό διότι παλιότερα η κυνηγετική οικογένεια σιωπούσε και καθόταν στην αφάνεια χωρίς να κάνει την παραμικρή προσπάθεια να προβάλλει το έργο της. Σήμερα όμως δειλά δειλά έχει αρχίσει η προβολή του έργου των κυνηγετικών οργανώσεων μέσω του έντυπου αλλά και του ηλεκτρονικού τύπου. Στην πραγματικότητα αν θα μπορούσε να υπάρξει μια αντικειμενική προσέγγιση του θέματος της προστασίας της φύσης στον Ελλαδικό κυρίως χώρο, θα βλέπαμε ότι η κυνηγετική οικογένεια ενδιαφέρεται έμπρακτα και ανησυχεί για την προστασία του περιβάλλοντος. Και αυτό αποδεικνύεται καθημερινά, ποιος άλλος εκτός από τους κυνηγούς έχει βάλει ποτέ το χέρι στην τσέπη προκειμένου να γίνει μια παρέμβαση για την αποκατάσταση των ζημιών που γίνονται από τους ανθρώπινες δραστηριότητες;

Θα πρέπει λοιπόν εμείς την προσπάθεια της προβολής του έργου μας που ξεκινήσαμε να την συνεχίσουμε και να την εντεινουμε προκειμένου να αναδείξουμε τον ρόλο μας σαν ενεργό κύτταρο μέσα στην κοινωνία, αλλά και κάποια μέσα ενημέρωσης θα πρέπει να αναθεωρήσουν την στάση τους απέναντι στους κυνηγούς.

Έκδοση Τουριστικού Οδηγού: Έδεσσα και Ορεινή Πέλλα

Η Δημοτική Επιχείρηση "Καταρράκτες Έδεσσας" στα πλαίσια της δραστηριοποίησης της στην προώθηση και ανάδειξη του τουριστικού προϊόντος του Δήμου Έδεσσας αλλά και συνολικά του Νομού Πέλλας προχώρησε στην έκδοση ενός ανανεωμένου τεύχους AboutGREECE 68 σελίδων με τίτλο: Έδεσσα & Ορεινή Πέλλα. Ο Τουριστικός Οδηγός AboutGREECE κυκλοφόρησε ως ένθετο στα περιοδικά AutoΤρίτη και MotoΤρίτη στις 6 Φεβρουαρίου και στο περιοδικό Motocross την Πέμπτη 8 Φεβρουαρίου συνολικά σε 80.000 τεύχη. Η συμφωνία για την κυκλοφορία του οδηγού ως ένθετο στα παραπάνω περιοδικά εξασφαλίζει αφενός μεν την ανάλογη προβολή και δημοσιότητα του Τουριστικού Οδηγού και αφετέρου την προώθηση σε αστικές περιοχές με ειδικό αναγνωστικό κοινό που αποτελεί ως επί το πλείστον κοινό που ασχολείται με ταξίδια, τουριστικές ή άλλων ειδών εκδρομές.

Μέσα από τις σελίδες του ο αναγνώστης έχει την δυνατότητα να λάβει αρκετές χρήσιμες πληροφορίες για τα αξιοθέατα, τις οικοτουριστικές δραστηριότητες, τα παραδοσιακά προϊόντα και τις τοπικές εκδηλώσεις τόσο στην πόλη μας όσο και στην ευρύτερη ορεινή περιοχή του Νομού Πέλλας (Χιονοδρομικό Βόρας, Λίμνη Βεγοριτίδα, Λουτρά Πόζαρ κ.α.). Παράλληλα δόθηκε η δυνατότητα σε πολλούς ιδιώτες που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό και όχι μόνο τομέα να διαφημιστούν και να παρουσιάσουν τις υψηλού επιπέδου υπηρεσίες που παρέχουν στους τουρίστες - επισκέπτες. Η Δημοτική Επιχείρηση «Καταρράκτες Έδεσσας» θα ήθελε να ευχαριστήσει όλους όσους συνέβαλαν στην έκδοση του και παράλληλα να επισημάνει ότι θα συνεχίσει την συστηματική και επιστημονική προσπάθεια της προώθησης και προβολής του τουριστικού προϊόντος της περιοχής μας.

Σημαντικά αρχαιοθ. ευρήματα στον Άγιο Παντελεήμονα

Συνέχεια από την 1η σελ.

Κοινό χαρακτηριστικό των ταφικών αυτών ενότητων είναι η κυκλική οργάνωσή τους. Εκτός από τις μεμονωμένες τα-φές (ανδρικές, γυναικείες και παιδικές) έχουν εντοπιστεί διπλοί αλλά και ομαδικοί ενταφιασμοί. Από το σύνολο του ανασκαμμένου χώρου της Νεκρόπολης βρέθηκαν 460 αγγεία, κυρίως εγχώριας προέλευσης όπως λάγνη, κάρβαροι, αμφορείς και σπανιότερα οινόχοτες, καθώς και ένα ασυνήθιστο σύνθετο αγγείο με τέσσερις λαίμους (τετράστομη πρόχους).

Η πλειονότητα των γυναικείων ταφών φέρει αντικείμενα που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν είτε ως κοσμήματα είτε ως λειτουργικά εξαρτήματα κόμμωσης, καλλωπισμού ή ενδυμασίας.

Τα ανασκαφικά αυτά αποτελέσματα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι κατά την Εποχή του Σιδήρου οι κάτοικοι της γειτονικής κώμης κάθε άλλο παρά "εσιδεοφόροι", αφού από το σύνολο των ανδρικών ταφών και των εκατοντάδων ανακομιδών συγκεντρώθηκε μικρός αναλογικά αριθμός αντικειμένων που θα μπορούσαν να χαραχτηριστούν όπλα.

Όσο για την Βόρεια Εορδαία και τον Πολιτισμό των 4 λιμνών και αφορά 16 οικισμούς, ο κ. Χρυσοστόμου αναφέρθηκε στα πλούσια ευρήματα που απο-

Ο Αρχαιολόγος - ερευνητής των ανασκαφών κ. Πανίκος Χρυσοστόμου.

καλύφθηκαν μετά την διάνοιξη του αρδευτικού καναλιού των Αναργύρων. Οι τρεις ανασκαφικές τομές έδωσαν σημαντικά στοιχεία για την οικιστική οργάνωση της περιοχής. Οι κατοικίες ήταν πασσαλόπηκτες, σώζεται δε σε άριστη κατάσταση, στη βόρεια όχθη του καναλιού, κατοικία με υπερυψωμένο δρύινο πάτωμα σε εμβαδό 5 τ.μ. περίπου. Οι μεταγενέστερες κατοικίες ήταν διώροφες, είχαν δε και μπαλκόνια. Επίσης βρέθηκαν σχεδόν αναλλοίωτα, σιτάρι, φακές κ.α. πολλά πήλινα ειδώλια και ανθρωπόμορφα και ζωόμορφα μικροπλαστικά αντικείμενα».

Τέλος ο κ. Χρυσοστόμου, ευχαρίστησε τους συνεργάτες του όπως και τον Δήμαρχο Αμυνταίου Κώστα Θεοδωρίδη για την αμέριστη βοήθεια που του παρείχε.

Στην συνέχεια, οι Αρχαιολόγοι Α. Στρατή & Α. Σινάκος αναφέρθηκαν στην σωστική ανασκαφική τους έρευνα που έγινε το 2006 στο Δ.Δ. Κλειδίους και έφεραν στο φως αρκετούς τάφους που μέσα τους υπήρχαν ανθρωπίνοι σκελετοί και πολλά κτερίσματα. Παρόντες στην παρουσίαση, ο Δήμαρχος Κ. Θεοδωρίδης, ο Πρόεδρος του Δ. Σ. Γ. Νάστος, ο Αντιδήμαρχος Α. Θεοδώρου και αρκετοί κάτοικοι του Αγ. Παντελεήμονα.

(Ανατύπωση από την δεκαπενθήμερη εφημερίδα του Αμυνταίου «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ»)

ΟΔΗΓΙΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ & ΛΕΚΑΝΕΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ

Συνέχεια από την 1η σελ.

πως η αναψυχή, ως τις εταιρείες προμήθειας και επεξεργασίας νερού, τους επιστήμονες, τους περιβαλλοντολόγους, εμπειρογνώμονες, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις-Μ.Κ.Ο. και τις αρχές που εμπλέκονται στο σχεδιασμό των χρήσεων γης και νερού σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Οι βασικές αρχές που αναπτύσσονται στην οδηγία πλαίσιο και πάνω στις οποίες στηρίζεται όλη η φιλοσοφία της είναι οι παρακάτω:

1η ΑΡΧΗ

«Το νερό δεν είναι εμπορικό προϊόν, αποτελεί κληρονομιά και πρέπει να προστατεύεται».

2η ΑΡΧΗ

«Ο ρυπαίνων πληρώνει».

3η ΑΡΧΗ

«Δίδεται έμφαση στην διατήρηση της ποιότητας ως προϋπόθεση για την ορθή χρήση – Προφύλαξη και προληπτική δράση».

4η ΑΡΧΗ

«Η επανόρθωση της καταστροφής».

5η ΑΡΧΗ

«Η ύδρευση είναι υπηρεσία κοινής ωφέλειας».

6η ΑΡΧΗ

«Η βιώσιμη χρήση του ύδατος».

7η ΑΡΧΗ

«Δίδεται προτεραιότητα στην πηγή».

8η ΑΡΧΗ

«Δίδεται έμφαση στην ισόρροπη ανάπτυξη των περιοχών».

9η ΑΡΧΗ

«Καθιερώνονται σαν διαχειριστικό μοντέλο οι λεκάνες απορροής ποταμού».

10η ΑΡΧΗ

«Καθιερώνεται η συνδιαχείριση κοινών πόρων πέραν των συνόρων – κοινές λεκάνες απορροής ποταμού».

Η οδηγία, με τις παραπάνω αρχές, φαίνεται ότι συμπυκνωμένα βάζει τον παρακάτω στόχο – προτεραιότητα:

Αποφυγή επιδείνωσης – βελτίωση και προστασία των υδατινών οικοσυστημάτων και των εξαρτημένων απ' αυτά, ποιοτικά και ποσοτικά, για μια βιώσιμη χρήση του νερού.

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ: ΛΕΚΑΝΕΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ

Είκοσι και πλέον είναι κύρια σημεία που θέτει η Οδηγία ύδατος για το νερό, ενώ τέσσερα από τα πλέον βασικά σημεία της οδηγίας, είναι τα παρακάτω:

Ο συντονισμός διοικητικών ρυθμίσεων σε περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού. Κάθε κράτος – μέλος είναι υποχρεωμένο στην επικράτειά του να προσδιορίσει τις λεκάνες απορροής των ποταμών, ώστε να προσδιοριστούν μ' αυτό τον τρόπο οι διοικητικές – διαχειριστικές ενότητες. Δύναται να συνδυαστούν μικρότερες λεκάνες απορροής με μεγαλύτερες.

Επίσης υπάρχει υποχρέωση για συντονισμό δράσεων σε περίπτωση ποταμών που διαρρέουν περισσότερα του ενός κράτη, οπότε μιλάμε για διεθνή περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού. Επίσης πρέπει τα κράτη – μέλη να προσδιορίσουν την «αρχή» που μπορεί να είναι και ένας υπάρχων εθνικός ή διεθνής οργανισμός, ως αρμόδιος για τους σκοπούς της οδηγίας, το αργότερο μέχρι τα τέλη του 2003.

Τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

Τα κράτη – μέλη οφείλουν μέχρι το τέλος του 2009 να δημοσιεύσουν τα σχέδια διαχείρισης για κάθε λεκάνη

απορροής ποταμού, τα οποία μπορούν να αναθεωρήσουν μέχρι το τέλος του 2015. Τα διαχειριστικά σχέδια θα είναι μοντέλα για την πλήρη προστασία και ανάπτυξη κάθε λεκάνης απορροής, με όλους τους ανθρωπίνους κ.λ.π. παράγοντες που δρουν, συνδυασμένα και με τις αντίστοιχες οικονομικές αναλύσεις. Βάσει αυτών των σχεδίων θα διαχειρίζεται όλο το υδατικό σύστημα κάθε λεκάνης, θα προστατεύεται, θα ανατάσσεται και θα γίνονται όλες οι ρυθμιστικές ενέργειες για τη βιώσιμη χρήση του. Για την εφαρμογή των σχεδίων θα υπάρχουν συστήματα συνεχούς παρακολούθησης και ελέγχου. Επίσης τα κράτη – μέλη είναι υποχρεωμένα για την κοινή ανάπτυξη διαχειριστικών μοντέλων σε διεθνείς λεκάνες μεταξύ κρατών – μελών, αλλά και μεταξύ κρατών – μελών και μη.

Οι περιβαλλοντικοί στόχοι.

Για την εφαρμογή των διαχειριστικών σχεδίων και την επίτευξη των στόχων, τα κράτη – μέλη οφείλουν να εξασφαλίζουν για:

α. τα επιφανειακά ύδατα, να επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό οικολογικό δυναμικό και η καλύτερη δυνατή χημική κατάσταση.

β. τα υπόγεια ύδατα, την καλή τους κατάσταση με τις όσο το δυνατόν λιγότερες μεταβολές.

Οι στόχοι αναθεωρούνται ανά εξαετία.

Τα χαρακτηριστικά της περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού (ποιοτικά, ποσοτικά, οικονομικά).

Κάθε κράτος – μέλος εξασφαλίζει για κάθε λεκάνη απορροής ποταμού:

α. ανάλυση των χαρακτηριστικών της

β. επισκόπηση των επιπτώσεων των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων στην κατάσταση των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων

γ. οικονομική ανάλυση της χρήσε-

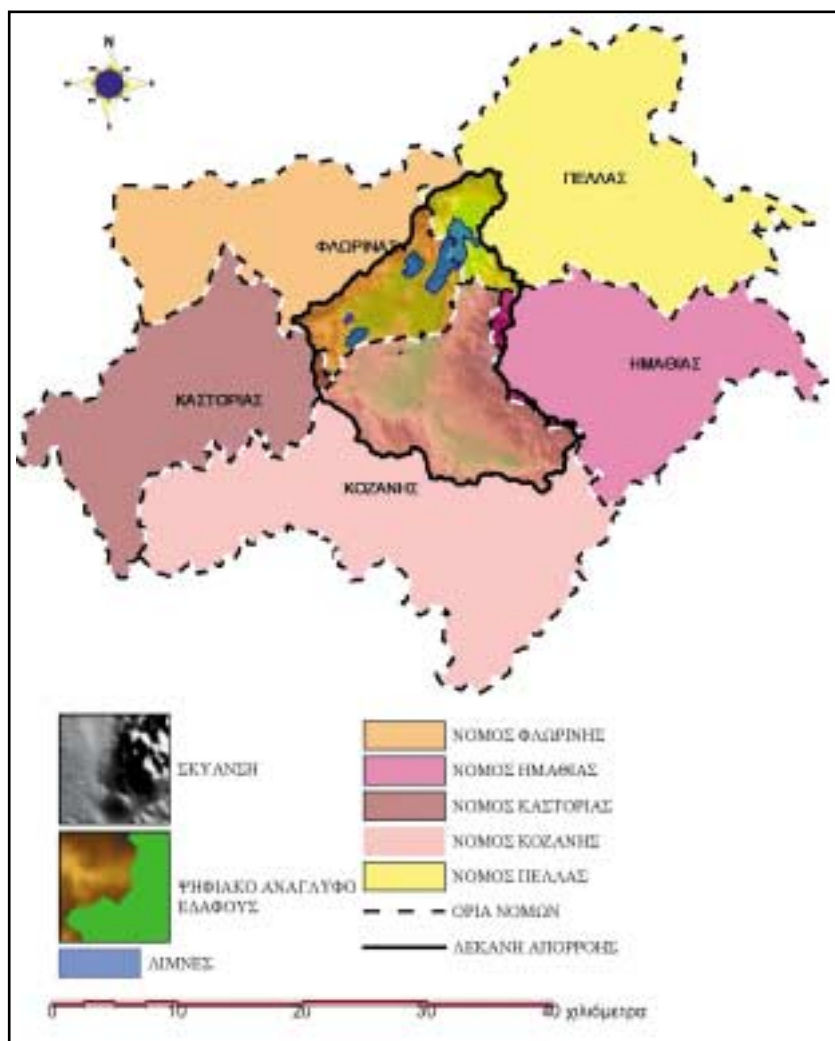
ως του ύδατος.

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της Οδηγίας-πλαίσιο για το Νερό γύ-

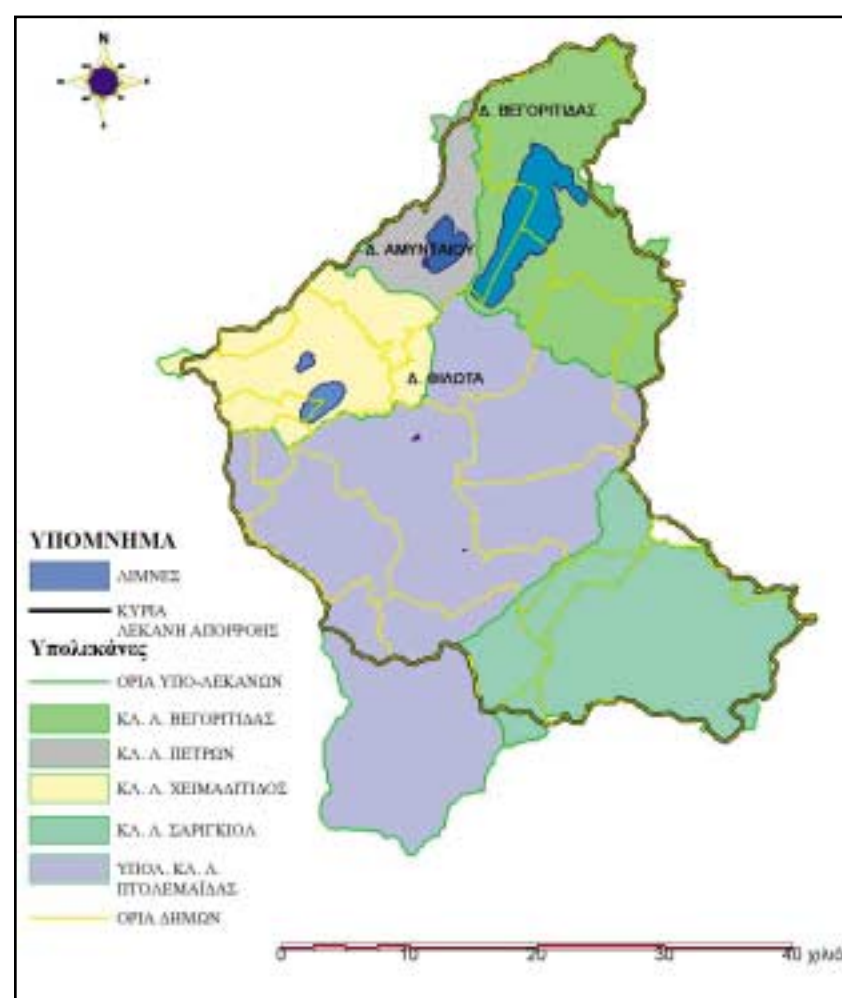
ρω από το οποίο τοποθετούνται όλα τα άλλα στοιχεία, είναι ότι χρησιμοποιεί τις λεκάνες απορροής ποταμών ως τη βασική μονάδα για όλες τις δράσεις σχεδιασμού και διαχείρισης. Η αντίληψη αυτή βασίζεται στο ότι το νερό σέβεται τα φυσικά και υδρολογικά σύνορα και όχι τα πολιτικά ή διοικητικά όρια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η περιοχή της λίμνης Βεγορίτιδας. Η ευρύτερη λεκάνη απορροής ανήκει σε δύο διαφορετικές Περιφέρειες, αυτούς της Δυτικής και της Κεντρικής Μακεδονίας και κύρια στους Νομούς Φλώρινας, Κοζάνης και Πέλλας. Τέλος κάποια μικρά τμήματα της στα όρια της λεκάνης ανήκουν επίσης στους Νομούς Ημαθίας και Καστοριάς. Αν αποδεχθεί κανένας ότι η συνολική λεκάνη απορροής έχει έκταση 1893.8 τετραγωνικά χιλιόμετρα (Km²) Σχήμα 1, τότε η κατανομή της επιφανειακής έκτασης της λεκάνης στους διάφορους Νομούς – Δήμους, είναι όπως φαίνεται και στον Πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Κατανομή έκτασης της Λεκάνης Απορροής Βεγορίτιδας στους διαφορετικούς Νομούς της περιοχής.	
Νομοί (Δήμοι)	Έκταση: Σε τετραγωνικά χιλιόμετρα
Φλώρινας (Δήμοι: Αμυνταίου, Φιλώτα, Αετού, Βαρικού κτλ)	507.6 Km ²
Κοζάνης (Δήμοι: Πτολεμαΐδας, Βερμίου, Μουρικίου, Αγίας Παρασκευής, Ελλησπόντου, Δημητρίου Ψηφλάντη, Βλάστης κτλ)	1079.6 Km ²
Πέλλας (Δήμοι: Βεγορίτιδας)	231.7 Km ²
Καστοριάς (Δήμοι: Κλεισούρας)	21.7 Km ²
Ημαθίας (Δήμοι: Ναούσης)	52 Km ²

Η λίμνη Βεγορίτιδας υπάγεται διοικητικά σε δύο διαφορετικούς νομούς

Σχήμα 1. Χαρτογραφική απόδοση της Λεκάνης Απορροής της Βεγορίτιδας στο πλαίσιο της Διοικητικής κατανομής των Νομών της περιοχής. Οι Νομοί Ημαθίας και Καστοριάς περιλαμβάνουν μικρά τμήματα στα όρια της λεκάνης. Οι λίμνες της περιοχής (Ζάζαρη, Χειμαδίτιδα, Πετρών & Βεγορίτιδα) ανήκουν διοικητικά στο Νομό Φλώρινας, εκτός του ΒΑ τμήματος της λίμνης Βεγορίτιδας που ανήκει στον Νομό Πέλλας.

Σχήμα 2. Χάρτης των διαφορετικών υπο-λεκάνων που απαρτίζουν τη λεκάνη απορροής της Βεγορίτιδας και απεικονίζονται με διαφορετικά χρώματα πολυγώνων. Τα όρια των Δήμων απεικονίζονται με γραμμές χρώματος κίτρινου. Οριοθετούνται τα τμήματα της λίμνης των τριών Δήμων (Βεγορίτιδας, Αμυνταίου, Φιλώτα) στους οποίους διοικητικά ανήκει η λίμνη. (Σημείωση: Η ακτογραμμή της λίμνης Βεγορίτιδας αντιστοιχεί με αυτή του χάρτη της ΓΥΣ έκδοσης 1970).

πολεκάνες απορροής οι οποίες έχουν οριοθετηθεί από διάφορους φορείς (Υπουργείο Ανάπτυξης / ΥΠΕΧΩΔΕ) και μελετητές.

ΣΥΝΟΨΗ

Η διαχείριση των νερών της λίμνης Βεγορίτιδας πρέπει να γίνει στο πλαίσιο της ευρύτερης λεκάνης απορροής ενώ θα πρέπει να συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς άσχετα από διοικητικά ή «άλλα» όρια. Σύμφωνα με τη Οδηγία για το Νερό θα πρέπει να υιοθετηθεί η ολοκληρωμένη διαχείριση στο επίπεδο λεκάνης απορροής της, κάτι που εξαρτάται άμεσα από τη συμφιλίωση όλων των φυσικών διαδικασιών και των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν τον κύκλο του νερού σε μια δεδομένη λεκάνη απορροής όπως είναι αυτή της Βεγορίτιδας.

Αναμένεται ότι τα ειδικότερα οφέλη από την εφαρμογή της Οδηγίας-πλαίσιο για το Νερό στη λίμνη Βεγορίτιδας θα είναι:

- ✓ Βελτιωμένη οικολογική ποιότητα των νερών της λίμνης.
- ✓ Οφέλη όσον αφορά τη βιοποικιλότητα (μέσω της διαχείρισης των υ-

δρόβων και υδροτοπικών ενδαιτημάτων και ειδών.)

✓ Βελτιωμένη βιωσιμότητα των χρήσεων του νερού (μέσω της αποτελεσματικότερης χρήσης και διαχείρισης των υδατινών πόρων).

✓ Μείωση της ρύπανσης του νερού.

✓ Μείωση των συνεπειών από πλημμύρες και ξηρασία.

✓ Βελτιωμένη αποτελεσματικότητα της πολιτικής για το νερό, με πιο σωστούς στόχους και μειωμένο κόστος.

✓ Σύνταξη άρθρου: Δρ. Μαριάνθη Στεφούλη

Στη συγγραφή του άρθρου χρησιμοποιήθηκε υλικό από τις παρακάτω πηγές:

- «Οδηγία – Πλαίσιο Κοινοτικής Δράσης στον τομέα πολιτικής υδά-

των» (2000/60/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ) Κωνσταντίνος Ι. Γιωτάκης

- Παραδείγματα Ορθής Εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης σε επίπεδο Λεκάνης Απορροής Ποταμού: Ένας Πρακτικός Οδηγός σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας –πλαίσιο για το Νερό. (Βασικά ζητήματα, μαθήματα και παραδείγματα ορθής εφαρμογής όπως προέκυψαν από τα Σεμινάρια για το Νερό (2000-2001) που οργανώθηκαν από το WWF με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Πρόγραμμα Ελληνο-Τουρκικής Συνεργασίας 2001-2003 της ΓΓΕΤ: Επιστημονικός Υπεύθυνος Δρ. Ε. Χάρου ΕΚΕΦΕ –Δημόκριτος.

Η απόδοση των χαρτών έγινε με τη χρήση του TNTmips λογισμικού επεξεργασίας εικόνων και Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών από την Ατλας Μελετητική –Συμβούλοι Μηχανικοί ΕΠΕ.

«Λύση στο οικολογικό πρόβλημα: η τροπή στην υλιστική βιοθεωρία»

«Το κακό είναι ότι δεν μολύνθηκαν μόνο τα ποτάμια, ο αέρας, οι θάλασσες, τα βουνά... Μολύνθηκαν κυρίως τα μυαλά και οι ψυχές μας...».

Εντγκάρ Μορέν

Η οικολογική κρίση αποτελεί μέγιστη απειλή για την εποχή μας. Η αγωνία μεγάλη για την τύχη του κόσμου και την πιθανότητα μεγάλων οικολογικών καταστροφών. Καθημερινά για το θέμα αυτό γίνονται εκθέσεις, οργανώνονται διεθνή συνέδρια, καθιερώνονται ημέρες και χρονιά περιβάλλοντος και γίνονται ατέλειωτες συζητήσεις ώστε να βρεθούν κάποιες λύσεις για την αντιμετώπισή της. Συγκεκριμένα με πρωτοβουλία του Οικουμενικού Πατριαρχείου έχει αφιερωθεί η 1η Σεπτεμβρίου στην προστασία του περιβάλλοντος και έχει συνταχθεί ειδική ακολουθία.

Κίνδυνοι από τα πυρηνικά προϊόντα και κατάλοιπα, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η επικίνδυνη καταστροφή του ενάλιου πλούτου από μεγάλες πετρελαιοκηλίδες, η προγραμματισμένη καταστροφή των δασών με πυρπόληση ή αλόγιστη ξύλευση προήλθαν από τη διάσπαση της ισορροπίας ανάμεσα θεωρητικές και υλικές αναζητήσεις μας. Όλοι γνωρίζουμε ότι το πνεύμα της κατανάλωσης, της ευμάρειας και της υπέρμετρης φροντίδας για την απόκτηση υλικών αγαθών είναι παράγοντες που προκάλεσαν οικολογική κρίση, η αντιμετώπιση της οποίας συνήθως επιχειρείται με τα μέσα της επιστήμης και της τεχνολογίας. Η τοποθέτηση όμως αυτή είναι πρόχειρη και μωπική. Η οικολογική κρίση προπάντων είναι κρίση πνευματική και ηθική¹.

Ο Ρώσος διανοητής Nicolas Berdiaeff, στο τελευταίο βιβλίο της ζωής του με τίτλο Royaume de l'Esprit et Royaume de César, τονίζει: «Η θέση του ανθρώπου έναντι των κοσμικών δυνάμεων είναι ολότελα καινούργια. Ο κόσμος, με την αρχαία ελληνική σημασία της λέξεως, ο κόσμος του Αριστοτέλη, του Θωμά του Ακινάτη, του Δάντη δεν υπάρχει πια. Η φύση δεν είναι πια μια ιεραρχική τάξη που αποκαταστάθηκε από τον Θεό, και για την οποία μπορεί κανείς να είναι σίγουρος... Σήμερα οι επιστήμονες διακηρύττουν πως οι επιστημονικές ανακαλύψεις με τις τεχνικές τους συνέπειες μπορούν να ανατινάξουν την κοσμική τάξη και να προκαλέσουν κοσμικές καταστροφές... Η μηχανή και η τεχνική έχουν μια κοσμογονική σημασία, εκπροσωπούν μία νέα ημέρα της δημιουργίας ή μάλλον μία νέα νύχτα, αφού μπορούν να σκοτεινιάσουν ακόμη και τον ήλιο».

Έτσι η κτίση μεταβάλλεται σε απρόσωπο αντικείμενο που βιάζεται ασύστολα, για να υποταγεί τελικά στη βουλιμία και την πλεονεξία του ανθρώπου. Ο κόσμος και το περιβάλλον επηρεάζονται από τη συμπεριφορά του ανθρώπου. Λειτουργούν ισορροπημένα με χρήστη και διαχειριστή πνευματικά ισορροπημένο άνθρωπο, επαναστατούν όμως και εξεγείρονται εναντίον του ανθρώπου, που έχει χάσει την πνευματική ευστάθεια και ισορροπία.

Σήμερα σχεδόν όλοι συμφωνούν ότι το οικολογικό είναι πνευματικό πρόβλημα και ότι η φυσική διάβρωση και μόλυνση είναι συνέπεια της πνευματικής μό-

Βάσω Β. Παππά
Υποψήφια διδάκτωρ Α.Π.Θ.

λυνσης και διάβρωσης. Οι αιτίες σύμφωνα με τη σύγχρονη διάνοηση βρίσκονται στις αρνητικές συνέπειες της Βιομηχανικής Επανάστασης αλλά και στην προσκόλληση των ανθρώπων στα αγαθά της γης καθώς και στην πολυτελή και τρυφή διαβίωση. Εξάλλου, όπως υποστήριξε και ο Διονύσιος Αρεοπαγίτης, η αιτία του κακού βρίσκεται στην υπόσταση των όντων, υπονοώντας το ανθρώπινο αυτεξούσιο και αυτοπροαίρετο².

Ο άνθρωπος βλέπει την κτίση αντικειμενικά και ωφελμιστικά. Την εκμεταλλεύεται για να ικανοποιήσει τις ορέξεις του αδιαφορώντας για τις συνέπειες. Έτσι καλλιεργεί και εντείνει τη ματαιότητα. Εξουσιάζει τη φύση και αποδεικνύεται δέσμιος. Παγκοσμιοποιείται και παραμένει μόνος και ανέστιος. Η καρδιά όμως που έμαθε να αγαπά, σημειώνει ο άγιος Σιλουανός, λυπάται όλη την κτίση³.

Γι' αυτό όσα προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος και αν εκπονηθούν από ειδικούς περιβαλλοντολόγους και όσα χρήματα και αν δαπανηθούν, δεν πρόκειται να ανατρέψουν την οικολογική καταστροφή, αν δεν υπάρξει ριζική αλλαγή νοοτροπίας, ως προς τη χρήση και διάθεση των αγαθών του κόσμου, ως προς την ανθρώπινη ουσία και τις πνευματικές προτεραιότητες, ως προς το τι πράγματι είναι κακό και τι φαίνεται απλά ως κακό, αλλά δεν είναι.

Η οικολογική κρίση δεν αποτελεί τοπικό αλλά παγκόσμιο φαινόμενο. Και η αντιμετώπισή της δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί σε εθνική, αλλά σε διεθνή κλίμακα. Η οικολογική μόλυνση ή καταστροφή σε κάποιο σημείο της γης έχει άμεσες επιπτώσεις σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Εκείνο όμως που χρειάζεται περισσότερο είναι μέσα από το σχολείο, την οικογένεια και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να προβληθεί έναντι της υλιστικής βιοθεωρίας, της συνδεδεμένης με την πολυτέλεια, την άνεση, την σπατάλη, την τρυφή, η πατερική διδασκαλία για την ολιγάρκεια και λιτότητα. Οι διαφημίσεις που κυρίως δημιουργούν πλασματικές ανάγκες, να στραφούν στην παρουσίαση των πραγματικά αναγκών, να αλλάξει η νοοτροπία που επικρατεί και που συνδέει την ευτυχία με την άνεση, την καλοπέραση και τον πλούτο. Στις τηλεοπτικές εκπομπές θα πρέπει να προβάλλεται ως πρότυπο ζωής ο πνευματικά ελεύθερος άνθρωπος, ο λιτοδιδάκτος, ο οποίος αρνείται να γίνει δούλος του καταναλωτισμού και όχι ο ακριβοντυμένος, αυτός που ζει μέσα σε πολυτελείς επαύλεις και που δεν έχει ηθικούς φραγμούς.

Το οικολογικό πρόβλημα, είναι περισσότερο πρόβλημα τοποθέτησης και σχέσης του ανθρώπου προς το περιβάλλον. Πέρα από τους κώδικες και τους κανόνες καλής συμπεριφοράς προς το φυσικό περιβάλλον χρειάζεται σωστή τοποθέτηση και υπεύθυνη αντιμετώπιση, για να υπάρξει καλή οικολογική σχέση. Αυτό είναι και θέμα αγωγής. Θα λέγαμε πως σήμερα λείπει από τα σχολεία μια πραγματική ανθρωπιστική παιδεία, η οποία θα οδηγήσει τους μαθητές στην κατανόηση και σύλληψη των βαθύτερων αιτιών της οικολογικής κρίσης, που είναι κυρίως ηθικοπολιτικής και μεταφυσικής υφής.

1. Περισσότερα για τα αίτια, τον χαρακτήρα και την αντιμετώπιση της οικολογικής κρίσης βλ. στο βιβλίο του Γεωργίου Μαντζαρίδη, Χριστιανική Ηθική, τ. Ι, Θεσσαλονίκη 2002, σ. 219-258.

2. Βλ. Διονυσίου Αρεοπαγίτη, Περί θείων ονομάτων Δ, XIX, 102. Πρβλ. Σ.Τριαντάρη-Μαρά, Η έννοια του κάλλους στο Διονύσιο Αρεοπαγίτη. Θεωρητική προσέγγιση της Βυζαντινής τέχνης. Συμβολή στην αισθητική φιλοσοφία. Θεσσαλονίκη 2002, 58 κ.ε.

3. Βλ. Αρχιμ. Σωφρονίου, Ο άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, 1995, σ. 117. Γεωργίου Μαντζαρίδη, Χριστιανική Ηθική, τόμος Ι, 2002, σ. 257.

ΜΕΣΟΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

Τζημούλης Οδυσσέας
Υπεύθυνος παρακολούθησης
Βεγοριτίδας – Πετρών
για την Ελληνική
Ορνιθολογική Εταιρεία

Οι μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις γίνονται από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία από την ίδρυσή της εδώ και 25 χρόνια. Η δραστηριότητα αυτή γίνεται ταυτόχρονα στην Ευρώπη, Β. Αφρική και Μέση Ανατολή. Τα στοιχεία που συλλέγονται στέλνονται στο διεθνή οργανισμό για τους υγροτόπους Wetland International. Σκοπός τους είναι η καταμέτρηση όλων των υδροβίων πουλιών αυτής της ενιαίας βιογεωγραφικής ζώνης, η αξιολόγηση της κατάστασης των πληθυσμών των ειδών και της κατάστασης των υγροτόπων.

Στη Βεγοριτίδα η καταμέτρηση έγινε το Σάββατο 13 Ιανουαρίου. Καταμετρητής ήταν ο κ. Δημήτρης Μπούσμπουρας, βιολόγος – Ερευνητής της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας. Βοηθοί του ο κ. Ηλίας Κάρτας, πρόεδρος του Συλλόγου για την προστασία της Βεγοριτίδας και ο γράφων.

Οι καιρικές συνθήκες ήταν εξαιρετικά ευνοϊκές. Στην καρδιά του χειμώνα και οι θερμοκρασίες ήταν πολύ ψηλές για την εποχή. Ξεκινήσαμε από τον Άγιο Παντελεήμονα στις 10 το πρωί. Ακολουθήσαμε τον επαρχιακό δρόμο Φλώρινας Έδεσσας κατευθυνόμενοι προς την Άρνησσα. Ακολουθώντας μια συγκεκριμένη τεχνική χρησιμοποιώντας δυο τηλεσκόπια και τα προσωπικά μας κιάλια χτενίζαμε σε κάθε στάση ορισμένο

κομμάτι της λίμνης. Με μεγάλη χαρά εντοπίσαμε και μετρήσαμε ανάμεσα στα άλλα βουτηχτάρια και πολλά μαυροβουτηχτάρια (*Podiceps nigricollis*). Χαρακτηριστικό διακριτικό που τα ξεχωρίζει από τα νανοβουτηχτάρια (*Tachybartus ruficollis*) το κόκκινο μάτι τους.

Φεύγοντας από Άρνησσα συνεχίσαμε για Περραία και το παρατηρητήριό μας στήθηκε κοντά στην εκκλησία των Αγίων Θεοδώρων. Εκεί ολοκληρώσαμε την καταμέτρηση μας.

Είδη που παρατηρήθηκαν κατά πληθυσμιακή σειρά:

- ✓ Φαλαρίδα *Fulica atra*
- ✓ Σκουφοβουτηχτάρι *Podiceps cristatus*
- ✓ Γκισάρι *Aythya ferina*
- ✓ Κορμοράνος *Phalacrocorax*

- carbo
- ✓ Νανοβουτηχτάρι *Tachybartus ruficollis*
- ✓ Χουλιάροπαπια *Anas clypeata*
- ✓ Μαυροβουτηχτάρι *Podiceps nigricollis*
- ✓ Σταχτοτσικνιάς *Ardea cinerea*
- ✓ Πρασινοκέφαλη *Anas platyrhynchos*
- ✓ Λαγγόνα *Phalacrocorax pygmeus*
- ✓ Αργυροπελεκάνος *Pelecanus crispus*
- ✓ Κιρκίρι *Anas crecca*
- ✓ Σφυριχτάρι *Anas penelope*
- ✓ Μαυροκέφαλη πάπια *Aythya fuligula*
- ✓ Αργυροτσικνιάς *Egretta alba*

Εκτός από τα υδροβία, σημαντική ήταν για μένα η παρατήρηση ενός αρσενικού βαλτόκιρκου (*Circus cyaneus*), μιας αετογερακίνας (*Buteo rufinus*) και ενός ξεφτεριού (*Accipiter nisus*).

Η εμπειρία των μεσοχειμωνιάτικων καταμετρήσεων ήταν φανταστική και με τίποτα δε θα ήθελα να τη χάσω την επόμενη φορά.

Καστανοκέφαλος γλάρος (*Larus ridibundus*)

Ο καστανοκέφαλος γλάρος ανήκει στην ομάδα των γλάρων δυο ηλικιών, σύμφωνα με τον οδηγό πουλιών των εκδόσεων Collins. Όταν γεννηθεί έχει διαφορετικό πτέρωμα, αυτό του νεαρού. Σιγά σιγά αλλάζει περνώντας από τις φάσεις του πτερώματος του πρώτου χειμώνα, πρώτου καλοκαιριού μέχρι να φτάσει να αποκτήσει το πτέρωμα του ενήλικα.

Ακούγοντας κανείς το όνομα περιμένει να δει έναν γλάρο με καστανό κεφάλι. Αυτό συμβαίνει μόνο στην περίοδο της αναπαραγωγής. Το χειμώνα τον βλέπουμε να έχει άσπρο κεφάλι με μια μαύρη βούλα πίσω από το μάτι.

Οι καστανοκέφαλοι γλάροι γεννούν και κλωσούν σε αποικίες στο έδαφος. Η επώαση διαρκεί 22 με 24 μέρες. Οι νεοσσοί μετά από 4 με 5 βδομάδες είναι έτοιμοι να πετάξουν και σε μια βδομάδα ακόμη γίνονται ανεξάρτητοι. Οι νεαροί γλάροι είναι έτοιμοι για αναπαραγωγή σε δυο χρόνια.

Οι καστανοκέφαλοι γλάροι τρέφονται με έντομα, σκουλήκια και μικρά ψαράκια.

Στη λίμνη τους βλέπουμε συχνά να πετούν πάνω από αργυροπελεκάνους και κορμοράνους βουτώντας την κατάλληλη στιγμή για να αρπάξουν το μεριδί τους.

Από τις παρατηρήσεις των τελευταίων ετών θα έλεγα ότι είναι ο πιο συχνά εμφανιζόμενος γλάρος ακολουθούμενος από τον κίτρινοσκέλη ασημόγλαρο.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ

Το πρόβλημα της ανομβρίας δεν είναι πρωτοφανές ούτε μοναδικό στα χρονικά. Η διακύμανση του κλίματος είναι φυσιολογικό φαινόμενο και έτσι είναι αναμενόμενο εποχές πλούσιες σε βροχοπτώσεις να εναλλάσσονται με εποχές με λίγη βροχόπτωση ή και – σπανιότερα – περιόδους ξηρασίας. Ειδικότερα στην Ελλάδα το κλίμα χαρακτηρίζεται από ετήσιες εναλλαγές περιόδων ανομβρίας και έντονων βροχοπτώσεων.

Για ανομβρία μπορούμε να μιλάμε όταν έχουμε ελάχιστες ή και καθόλου βροχοπτώσεις την περίοδο Οκτώβριο με Απρίλιο, ενώ ιδιαίτερα στη νότιο Ελλάδα το φαινόμενο της ελάχιστης βροχόπτωσης το διάστημα Μαΐου-Σεπτεμβρίου είναι φυσιολογικό και αναμενόμενο.

Βέβαια με τις συντελούμενες κλιματικές αλλαγές είναι πολύ πιθανό η ένταση των φαινομένων να αυξηθεί τις επόμενες δεκαετίες.

Συνέπειες ανομβρίας:

1. Το πρόβλημα αυτή την στιγμή δεν είναι τόσο έντονο όσο ήταν την περίοδο 1991-1993. Τότε η λειψυδρία ήταν αποτέλεσμα μιας σειράς φτωχών υδρολογικών ετών (παρατεταμένη ανομβρία), αντίθετα της φετινής άνυδρης χρονιάς έ-

υδροφορέα που έχει σαν συνέπεια τη μόνιμη μείωση της υδροχωρητικότητας του. Οι βλάβες αυτές είναι μόνιμες και τα υδροφόρα συστήματα δεν επανέρχονται στην προ της υπερεκμετάλλευσης κατάσταση, ακόμη και αν ακολουθήσουν πλούσια υδρολογικά χρόνια.

3. Μειώνεται ή και σταματάει εντελώς η παροχή του νερού από πηγές και η ροή σε ποτάμια. Αυτό οδηγεί σε μείωση της έκτασης ή και ολική καταστροφή/αποξήρανση υγροβιοτόπων και ό,τι αυτό συνεπάγεται για την βιοποικιλότητα και την ισοροπία του οικοσυστήματος ευρύτερων περιοχών.

4. Ειδικά για την αγροτική οικονομία η μείωση των διαθέσιμων υδτικών πόρων έχει και άμεσες οικονομικές συνέπειες, πέρα από τις μακροπρόθεσμες που ήδη αναφέρθηκαν, όπως: καταστροφή μέρους ή όλης της παραγωγής, αύξησης του κόστους παραγωγής λόγω άρδευσης σε περιόδους που κανονικά δεν θα ήταν αναγκαία, αύξηση του κόστους άντλησης του υπόγειου νερού λόγω πτώσης της στάθμης.

5. Η παρατεταμένη ανομβρία έχει και συνέπειες όταν ξαναβρέξει. Επειδή συνήθως περίοδοι ανομβρίας ακολουθούνται από ραγδαίες βροχοπτώσεις, ιδιαίτερα στο ελληνικό κλίμα, παρατηρείται

Μέτρα πρόληψης των συνεπειών.

Το κυριότερο μέτρο πρόληψης είναι ο τεχνητός εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφορέων χρησιμοποιώντας το πλεονασματικό νερό των πλούσιων υδρολογικών ετών που χωρίς τη λήψη μέτρων καταλήγει στη θάλασσα. Ο εμπλουτισμός επιτυγχάνεται με ήπιες παρεμβάσεις όπως μικρά αναθετικά φράγματα κατά μήκος των ποταμών και κατά περίπτωση με τη χρήση γεωτρήσεων εμπλουτισμού.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να προηγηθεί λεπτομερής υδρογεωλογική μελέτη ώστε να μην διαταραχθούν οι ισοροπίες των εμπλουτιζόμενων υδροφόρων συστημάτων και να διασφαλιστεί εκτός από την ποσότητα και η ποιότητα του εμπλουτιζόμενου νερού.

Εναλλακτικά μπορούν να κατασκευαστούν λινοδεξαμενές, λύση όμως που παρουσιάζει μειονεκτήματα έναντι του εμπλουτισμού: α. δεσμεύει έκταση γης, β. έχει μεγάλες απώλειες από εξάτμιση (το καλοκαίρι περισσότερο από 60%) κα γ. έχει μεγαλύτερο κόστος.

Μια σωστά μελετημένη λύση εμπλουτισμού είναι απόλυτα σύμφωνη με τις αρχές της αειφορίας. Πρέπει να τονιστεί ότι τα θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδατικών πόρων είναι σύνθετα και σαν τέτοια δεν αντιμετωπίζονται με απλές λύσεις.

Η αντιμετώπιση τους απαιτεί προσεκτική μελέτη και οι προτεινόμενες λύσεις και επεμβάσεις έχουν μακροχρόνιο χαρακτήρα. Δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε προβλήματα που οφείλονται σε χρόνια έλλειψη σχεδιασμού με πυροσβεστικές λύσεις της στιγμής. Τα όποια μέτρα ληφθούν θα αποδώσουν σε βάθος χρόνου, αλλά αν έχουν σχεδιαστεί με σοβαρότητα και επιστημονική επάρκεια τα οφέλη θα είναι μόνιμα, φυσικά με την προϋπόθεση ότι πέρα από τον αρχικό σχεδιασμό θα υπάρχει και συνεχής παρακολούθηση της εφαρμογής και αποτελεσματικότητάς τους, ώστε να γίνονται οι απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις.

Στέφανος Αργυράκης
Γεωλόγος-Περιβαλλοντολόγος

χουν προηγηθεί πλούσιες χρονιές με ιδιαίτερα αυξημένη βροχόπτωση και χιονόπτωση. Αυτό δεν σημαίνει ότι μπορούμε να εφησυχάσουμε και να περιμένουμε μέχρις ότου η κατάσταση γίνει πραγματικά κρίσιμη.

2. Το κυριότερο πρόβλημα που προκύπτει από την ανομβρία είναι η μη αναπλήρωση των υδατικών αποθεμάτων που καταναλώθηκαν από τους υπόγειους και επιφανειακούς ταμειυτήρες την προηγούμενη ξηρή περίοδο (καλοκαίρι). Αντίθετα λόγω της ανομβρίας συνεχίστηκε ή άντληση αποθεμάτων από τους υπόγειους υδροφορείς με αποτέλεσμα την περαιτέρω πτώση της στάθμης των υδροφόρων οριζόντων. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι επιπτώσεις από την υπεράντληση σε ένα υδροφόρο σύστημα συχνά είναι μη αντιστρεπτές. Συγκεκριμένα, στους παράκτιους υδροφορείς έχουμε διείσδυση του θαλασσινού νερού, ενώ στους πορώδεις υδροφορείς με την υπεράντληση προκαλείται συμπίεση του

αυξημένη διάβρωση του εδάφους. Επίσης στα ξηρά πρηνή παρουσιάζονται ευκολότερα φαινόμενα κατολισθήσεων.

ΤΟ ΧΩΡΑΦΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Θεόφιλος Παπαδόπουλος Δάσκαλος

Κάθε άνθρωπος που έρχεται στον κόσμο χρωστά την ύπαρξή του στο Θεό, που είναι ο χορηγός της ζωής και η πνοή των πάντων. Φέρει σώμα και ψυχή που μοιάζει με αγρό και χωράφι, της οποίας ιδιοκτήτης και καλλιεργητής είναι ο ίδιος ο Θεός. Αυτή την ιδιοκτησία ο θεός Πατήρ πολύ την αγαπά. Ποτέ του δεν την εγκαταλείπει. Επιθυμεί για τον κάθε άνθρωπο – που είναι πλάσμα της αγάπης Του- να γίνει ένας μυστικός κήπος χαρίτων που να ευωδιάζει τις αρετές του Αγίου Πνεύματος και να παράγει συνεχώς πλούσια πνευματική συγκομιδή. Και επειδή ο άνθρωπος δεν μπορεί από μόνος του να δημιουργήσει κάτι, έρχεται δίπλα του ο Θεός και αναλαμβάνει να γεωργήσει ο ίδιος προσωπικά τον αγρό της ψυχής του. «Ο Πατήρ μου ο γεωργός εστί» (Ιω. ιε´ 1), μας είπε ο Κύριος το βράδυ του Μυστικού Δείπνου. Και η συγκινητική αυτή αλήθεια επιβεβαιώνεται με ισχυρές αποδείξεις.

Πρώτο μέλημα του ουράνιου Γεωργού μας είναι να περιφράξει και να ασφαλίσει τον αγρό της ψυχής μας. Με το Μυστήριο του ιερού Βαπτίσματος απαλλασσόμαστε από την κυριαρχία του διαβόλου. Γινόμαστε μέλη της Αγίας Του Εκκλησίας. Έχουμε πλέον κοντά μας το Θεό προστάτη και δίπλα μας τους ουράνιους φωτεινούς Αγγέλους που μας ασφαλίζουν από κάθε κακό.

Το έδαφος της ψυχής μας είναι πλέον γόνιμο για να δεχτεί τον εκλεκτή ποιότητας θείο σπόρο (Λουκ. η´ 11). Ο Λόγος του Θεού «ο γλυκύτερος υπέρ μέλι και κηρίον» σπέρνεται άφθονος στις καρδιές μας κάθε φορά που μελετούμε με προσοχή την Αγία Γραφή ή ακούμε κάποιο θείο κήρυγμα.

Με τη ζωοποιό επίδραση των ακτίων του Αγίου Πνεύματος –στη συνέχεια- ο ουράνιος Γεωργός ενισχύει την ψυχή μας, ώστε ο σπόρος της αλήθειας να φυτρώσει. Αισθανόμαστε τότε κατάνυξη και συγκίνηση, καθώς παίρνουμε σταθερές αποφάσεις και ξεκινάμε τον ωραίο αγώνα της εφαρμογής του λόγου του Θεού, που μας οδηγεί στη ζωή του αγιασμού.

Ενδέχεται όμως το μικρό «φυτράδι» ξαφνικά να μαραθεί από εγωισμό ή ραθυμία ή να συμπνιγεί από τα αγκάθια των γήινων μερίμων και φροντίδων (Λουκ. η´ 14). Αλλά και τότε παρών ο Γεωργός – Χριστός μας. Μας προσφέρει ως φάρμακο θεραπείας το Μυστήριο της Ιερής Εξομολόγησης και μετάνοιας. Εκεί οι πιστοί καταθέτουμε στο Χριστό τα κρίματά μας, ξεριζώνουμε τα αγκάθια των αδυναμιών, πετάμε τις πέτρες των αμαρτιών μας και ο «αγρός» της ψυχής ελευθερώνεται από την ενοχή. Η φυτεία απόκτά και πάλι τη θαλερότητά της.

Και ο Κύριος συνεχίζει να αρδεύει με ζωογόνα νερά την ύπαρξή μας.

Με την αγία διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας μας και τις σοφές συμβουλές ενάρετων καθοδηγητών προφυλάσσει την κάθε ψυχή από τους καύσωνες και τους απειλητικούς ανέμους των αιρέσεων.

Τέλος δε ο ουράνιος Γεωργός φροντίζει και τρέφει τις ρίζες. Αντί άλλου λιπάσματος, χορηγεί την υπερφυή τροφή της Θείας Ευχαριστίας, αυτό το Πανάγιο Σώμα του Σωτήρα Χριστού και το Τιμίο Αίμα Του.

Εκτός όμως από τη γενική αυτή φροντίδα και καλλιέργεια των ανθρώπων ο πανάγιος Θεός επιμελείται και την κάθε ψυχή ξεχωριστά με προσωπική καλλιέργεια. Την επισκέπτεται με το πικρό κλάδεμα κάποιας ασθένειας ή άλλης δοκιμα-

σίας πάντοτε κατά την αντοχή του ανθρώπου, προκειμένου η ψυχή να καρποφορήσει αγιότητα, πίστη, υπομονή (Ιω. ιε´ 2). Ύστερα από την τόσο επιμελημένη και άγρυπνη φροντίδα περιμένει ο Κύριος να δει την κάθε ψυχή να είναι «Θεού γεώργιον» (Α´ Κορ. γ´ 9), δηλαδή, δικό Του χωράφι, που να φέρει καρπό. Να καρποφορεί τις αγίες αρετές που παρουσιάζουν τον άνθρωπο ομοίωμα Θεού.

Ανοιξη! αδελφοί.

Καιρός ανθοφορίας και καρποφορίας για τα χωράφια που βλέπουμε στη φύση γύρω μας. Καιρός όμως να αναλογιστούμε κι εμείς τη μεγάλη δωρεά ότι είμαστε χωράφι του Θεού. «Θεού γεώργιον». Ας επιθεωρήσουμε λοιπόν –αυστηρά- καθένας το δικό του χωράφι. Να δούμε μέχρι σήμερα πόση ακούραστη φροντίδα δέχτηκε από τον ουράνιο Γεωργό μας; Αλλά κι εμείς τι καρποφορήσαμε μέχρι σήμερα; Υπάρχουν οι καρποί του Αγίου Πνεύματος στην ψυχή μας; Η αγάπη, η χρηστότητα, η μακροθυμία, η πίστη, η υπομονή;... (Γαλ. ε´ 22-23). Η ο αγρός μας είναι πνιγμένος στα αγκάθια και στα άκαρπα δέντρα;

Όσοι αισθανόμαστε ελλείψεις ή ενοχή σε ζητήσουμε συγγνώμη και έλεος από τον καλλιεργητή των ψυχών μας. Και από σήμερα ας συνεργαστούμε μαζί Του και ας αγωνιστούμε με πίστη και με χαρά τον ωραίο μας αγώνα. Γιατί από την καρποφορία εξαρτάται η σωτηρία της ψυχής μας.

Αδελφοί, πρόσχωμεν

Γιατί «παν ένδρον, μη ποιούν καρπόν καλόν, εκκόπεται και εις πυρ βάλλεται» (Ματθ. γ´ 10). Π ρ ο σ χ ω μ ε ν!

Καλή Ανάσταση

Στις 19 Ιουνίου 2003 η θαλάσσια περιοχή των Βορείων Σποράδων χαρακτηρίστηκε από το Ελληνικό κράτος ως "ΕΘΝΙΚΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΑΡΚΟ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ ΒΟΡΕΙΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ (Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ.)" και συστάθηκε Φορέας Διαχείρισης του. Το ΕΘΠΑΒΣ είναι η πρώτη προστατευόμενη περιοχή που θεσμοθετήθηκε ως Θαλάσσιο Πάρκο στην Ελλάδα και η δεύτερη μεγαλύτερη θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή στη Μεσόγειο. Βρίσκεται στο Βόρειο Αιγαίο και διοικητικά υπάγεται στον Νομό Μαγνησίας. Έχει έκταση 2.200 τετραγωνικά χιλιόμετρα, περιφέρεια 180 χιλιόμετρα και συνολικό μήκος ακτογραμμής 270 χιλιομέτρων. Το ΕΘΠΑΒΣ περιλαμβάνει τα νησιά: Αλόνησσο, το μοναδικό που κατοικείται στο Πάρκο, την Περιστερά, τα Δύο Αδέρφια, τη Λεχούσα, τα Σκάντζουρα, την Ψαθούρα, τα Γιούρα, την Κυρά Παναγιά, το Πιπέρι και έναν αριθμό μικρότερων βραχονησίδων όπως η Μανώλα, οι Μούλες, η Μέλισσα, το Ψαθονήσι, το Παπού, η Γράμιζα, τα Πολεμικά και άλλα.

Σύμφωνα με τον χαρακτηρισμό Χερσαίων και Θαλάσσιων Περιοχών των Βορείων Σποράδων η περιοχή του ΕΘΠΑΒΣ χωρίζεται στις ζώνες Α και Β.

Στη ζώνη Α περιλαμβάνονται οι ακόλουθες υποπεριοχές: Α) Αυστηρό φυσικό καταφύγιο – Πυρήνας του Θαλάσσιου Πάρκου. Αποτελείται από το νησί Πιπέρι και τη θαλάσσια ζώνη που εκτείνεται σε ακτίνα 3 ναυτικών μιλίων από τις ακτές του. Β) Καταφύγιο Επιστημονικής Έρευνας. Αποτελείται από το νησί Γιούρα και τη θαλάσσια ζώνη σε ακτίνα 1 μιλίου από τις ακτές του. Γ) Καταφύγιο Εποχιακής Απαγόρευσης. Περιλαμβάνουν το νησί Ψαθούρα και τη θαλάσσια ζώνη ακτίνας 500 μέτρων από τις ακτές του, τη θαλάσσια περιοχή 1,5 ναυτικό μίλι ΒΑ των Γιούρων (Πάγκος) και σε ακτίνα 500 μέτρων περιμετρικά από την ισοβαθή των 20 μέτρων, το νησί Πράσο (Γράμμιζα) και τη θαλάσσια ζώνη σε ακτίνα 500 μέτρων από τις ακτές του, τις Δυτικές και Βορειοδυτικές ακτές του νησιού Κυρά Παναγιά από το Ακρωτήριο Κυρά έως το νησί Πιλέρισα, σε μια ζώνη πλάτους 500 μέτρων στη χέρσο και 100 μέτρα στη θάλασσα, τις επίπεδες πεδιάδες και κοιλάδες (κάμπους) στο εσωτερικό του νησιού Κυρά Πανα-

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλονήσου

Παράδειγμα δραστηριοποίησης των προστατευόμενων περιοχών

Δρ. Γιάννης Καραπαναγιωτίδης

Γεωπόνος-Ιχθυολόγος
Τμήμα Γεωπονίας Ιχθυολογίας & Υδάτινου Περιβάλλοντος
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

για και στον Όρμο του Αγίου Πέτρου, την επίπεδη πεδιάδα στο εσωτερικό του νησιού Σκάντζουρα, τις Βραχονησίδες Κορακάς, Πράσο, Σκαντήλι, Στρογγυλό και τη θαλάσσια ζώνη 500 μέτρα από τις ακτές του. Δ) Υπόλοιπη Έκταση της Ζώνης Α'. Αποτελείται από την περιοχή που περικλείεται από τις προαναφερόμενες γεωγραφικές συντεταγμένες, εξαιρουμένων των περιοχών των περιπτώσεων Α, Β, Γ. Στη ζώνη Β περιλαμβάνεται όλη η υπόλοιπη περιοχή.

Στόχοι του ΕΘΠΑΒΣ είναι:

★ η προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης και του τοπίου ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου σε εκτεταμένες χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές των Βορείων Σποράδων.

★ Η προστασία ενός από τους σημαντικότερους πληθυσμούς της μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*), ενός θαλάσσιου θηλαστικού που απειλείται άμεσα με εξαφάνιση.

★ Η προστασία άλλων σπάνιων και απειλούμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας που έχουν βρει καταφύγιο στα νησιά.

Επίσης, η χωροθέτηση του ΕΘΠΑΒΣ έχει ως στόχο την προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, τη διατήρηση οικολογικών και πολιτισμικών αποθεμάτων και την προβολή και ανάδειξη των συγκριτικών γεωγραφικών, φυσικών, παραγωγικών και πολιτιστικών πλεονεκτημάτων της περιοχής. Έπειτα, την ενίσχυση της διαρκούς ισορρόπησης της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Τέλος, αποσκοπεί στη στήριξη της οικονομικής κοινωνικής συνοχής, σε μια περιοχή που παρουσιάζει προβλήματα αναπτυξιακής στέρησης.

Στο θαλάσσιο χώρο των Βορείων Σποράδων, βρίσκονται κάποια από τα σημαντικότερα καταφύγια όπου ζει η Μεσογειακή Φώκια. Τα καταφύγια αυτά θεωρούνται κατάλληλα για χρήση από φώκιες και έχουν σαν κύριο χαρακτηριστικό τους το ότι είναι θαλάσσιες σπηλιές που στο βάθος τους υπάρχει παραλία με άμμο, βότσαλα ή επίπεδα βράχια. Οι περιοχές που χρησι-

μοποιεί ως καταφύγιο το είδος είναι 11 συνολικά, από τις οποίες οι σημαντικότερες θεωρούνται τα καταφύγια στο νησάκι Πιπέρι, όπου και αναπαράγεται το είδος αυτό και κυρίως οι βορειοδυτικές πλευρές του νησιού. Έπαψαν να χρησιμοποιούνται πλέον τα 3 καταφύγια στη Σκιάθο, προφανώς λόγω μεγάλης τουριστικής δραστηριότητας, ενώ σημαντικό είναι το γεγονός ότι στη Σκόπελο ακόμα προτιμούνται οι νοτιοανατολικές πλευρές του νησιού, αν και παρουσιάζουν σοβαρή τουριστική ανάπτυξη. Στην Κυρά Παναγιά και στα Γιούρα προτιμούνται οι βορειοανατολικές και νοτιοανατολικές παραλίες των νησιών, αντίστοιχα. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι δεν χρησιμοποιούνται

χή του Πάρκου δεν έχουν καταγραφεί περιστατικά ηθελημένης θανάτωσης, ενώ παράλληλα οι ντόπιοι ψαράδες σέβονται τις επιπλέον αλιευτικές ρυθμίσεις της προστατευόμενης περιοχής, που στοχεύουν στην προστασία της Μεσογειακής Φώκιας, αλλά και στην ανάκαμψη και διατήρηση των ιχθυοαποθεμάτων.

Το Θαλάσσιο Πάρκο υφίσταται πλέον ως νομική οντότητα με πλήρη διοικητική δομή και λειτουργία. Ωστόσο, η θεσμοθέτηση Φορέα Διαχείρισης από μόνη της δεν στάθηκε ικανή να οδηγήσει στην επίτευξη των στόχων. Τα προβλήματα, με το πέρασμα του χρόνου συσσωρεύτηκαν και πλέον αποτελεί επιτακτική ανάγκη η αντιμετώπιση

πάντα όλα τα καταφύγια των νησιών.

Η μεσογειακή φώκια είναι ζώο που ωριμάζει αναπαραγωγικά σε ηλικία 4-6 χρόνων, ενώ γεννάει ένα μικρό ανά δύο χρόνια. Τα δύο αυτά στοιχεία είναι ιδιαίτερα σημαντικά και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι πλέον χρειάζεται απρόσιτες βραχώδεις περιοχές για να αναπαραχθεί, καθιστά ευνόητη τη δυσκολία αναπαραγωγής της.

Όσον αφορά τις γεννήσεις της Μεσογειακής Φώκιας, την περίοδο 1990-1995, γνωρίζουμε ότι συμπλήρωσαν τον αριθμό 35. Τα 30 από τα μικρά επέζησαν, ενώ τα υπόλοιπα 5 πέθαναν τους πρώτους μήνες από τη γέννησή τους.

Οι λόγοι που έχουν οδηγήσει κατά καιρούς – το είδος σχεδόν σε εξαφάνιση από πολλές περιοχές, είναι αρκετοί. Κυριότερος εχθρός του είναι ο άνθρωπος.

Μερικοί από αυτούς είναι:

- 1) Υπεραλίευση, έλλειψη τροφής
- 2) Μόλυνση, ρύπανση του ενδιαιτήματός της
- 3) Θανάτωση τους από τους ψαράδες ή από άλλους χρήστες του θαλάσσιου χώρου (από μηχανές βαρκών, δίχτυα κ.τ.λ.)
- 4) Σοβαρή ενόχληση από τον άνθρωπο, λόγω εκμετάλλευσης των τόπων αναπαραγωγής και των φυσικών καταφυγίων της μέσω τουρισμού, εκμετάλλευσης ακτών και δημιουργίας ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων και επιχειρήσεων αναψυχής.
- 5) Ενδογενείς βιολογικοί παράγοντες (επιδημίες, υποβάθμιση γενετικού υλικού λόγω αιμομιξίας).

Στο ΕΘΠΑΒΣ σημαντικό βήμα έχουν κάνει και οι ντόπιοι ψαράδες, οι οποίοι προστατεύουν ενεργά τις φώκιες της περιοχής. Για περισσότερο από μια δεκαετία στην περιο-

δρεύοντος του κ. Χρ. Νεοφύτου, Καθηγητή του Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, πρότεινε την υλοποίηση ενός «ολοκληρωμένου προγράμματος παρεμβάσεων», που θα επιτρέψουν στο Φορέα να λειτουργήσει στα πλαίσια που ο Νομοθέτης όρισε, με μια ευοίωνη προοπτική για την προστασία τόσο των φυσικών πόρων, όσο και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Παράλληλα ο Φορέας μπορεί και επεκτείνεται σε δράσεις που αφορούν το μέλλον. Προσφάτως η σύνταξη ενός διαχειριστικού σχεδίου δράσης, όπου οριοθετήθηκαν πλήρως οι παρεμβάσεις και δόθηκε η προοπτική αντίληψη για την πορεία του Πάρκου, αποτέλεσε μια από τις σημαντικότερες παρεμβάσεις, μιας και δημιούργησε μία Χάρτα λειτουργίας του Πάρκου και δράσης του Φορέα για την επόμενη πενταετία.

Η συμμετοχή του Φορέα σε ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα, τύπου INTERREG, LIFE κ.τ.λ., βοηθά τα στελέχη του στην απόκτηση καλών πρακτικών από αντίστοιχες εξελιγμένες δομές του εξωτερικού, στη διερεύνηση του επιστημονικού αντικειμένου και στην εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για τη συντήρησή του.

Η δημιουργία δικτύων, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αποτελεί μονόδρομο για τη διασφάλιση μιας συνεχούς παρουσίας και προβολής των ιδιαίτερων απαιτήσεων των προστατευόμενων περιοχών και ιδίως των θαλάσσιων πάρκων, καθώς και τη δημιουργία αναπτυξιακής προοπτικής μέσα από μια αειφορική διαχείριση. Οι δικτυωμένοι φορείς θα μπορούν να ασκούν συντονισμένη πίεση στα κέντρα λήψης αποφάσεων, προωθώντας την ανάπτυξη των περιοχών αυτών.

Η μελλοντική προοπτική του Φορέα θα μπορέσει να αναδειχτεί μέσα από την υλοποίηση ολοκληρωμένων καινοτόμων δράσεων, που θα στοχεύουν στην προστασία των προστατευμένων φυσικών πόρων, πράγμα που επωφελείται από την αναπτυξιακή προοπτική της περιοχής, από την οποία δεν θα εξαιρούνται οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες, εκείνες που συνάδουν με την προοπτική αυτή.

Copyright Ed Robinson 1995

ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΒΙΤΣΙΟΥ

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρία για την ανάδειξη και προβολή του φυσικού περιβάλλοντος και της φιλοξενίας της περιοχής

Στην ευρύτερη περιοχή του λεκανοπεδίου Αμυνταίου, από τη λίμνη Βεγορίτιδα μέχρι και τις βόρειες πλαγιές του Βιτσιού, δραστηριοποιείται η **Εταιρεία Οικοτουρισμού Βιτσιού**, μία μη κερδοσκοπική εταιρεία που αποτελεί συλλογική προσπάθεια των φορέων και των επιχειρήσεων της περιοχής για την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού, με τη βελτίωση της οργάνωσης και προβολής του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.

Στην εταιρία συμμετέχουν ξενώνες, χώροι εστίασης, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, οινοποιεία, ο Αρκτούρος και οι Δήμοι και Κοινοότητες της περιοχής.

Εκτός από την προώθηση του τουριστικού προϊόντος σημαντικοί στόχοι της εταιρίας είναι η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους επισκέπτες και η οργάνωση του δικτύου εναλλακτικού τουρισμού. Για την επίτευξη των στόχων της Εταιρίας πραγματοποιούνται ποικίλες εκδηλώσεις, όπως οι Γιορτές Οικοτουρισμού, εκδρομές και οργανωμένες επισκέψεις, ημερίδες και ενημερωτικές εκδηλώσεις και συμμετοχή σε εκθέσεις τουρισμού.

Ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο της δράσης της Εταιρίας είναι η σύνδεση του εναλλακτικού τουρισμού με τα τοπικά προϊόντα, που είναι κυρίως το κρασί Αμυνταίου, αλλά και οι πιπεριές, οι χυλοπίτες, το μέλι, οι πατάτες, τα φασόλια κ.α. Η προώθηση σημαντικού μέρους της τοπικής παραγωγής ποιοτικών αγροτικών προϊόντων μέσω του δικτύου εναλλακτικού τουρισμού, αποτελεί στόχο για την ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής που σηματοδοτείται από τις τέσσερις λίμνες και τους ορεινούς όγκους, σε συνδυασμό με τους επισκέψιμους χώρους πολιτισμού, τα τοπικά προϊόντα και τις παρεχόμενες υπηρεσίες στους επισκέπτες αποτελούν έναν ελκυστικό συνδυασμό δραστηριοτήτων και εμπειριών για τον κάθε επισκέπτη. Αλλά και για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής αποτελεί μία ευχάριστη διέξοδο και γνωριμία με έναν τόπο που σέβεται την παράδοση και ατενίζει με αισιοδοξία το μέλλον. Ελάτε να γνωρίσετε την περιοχή μας.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΒΙΤΣΙΟΥ

ΑΕΤΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ, Τ.Κ. 530 75

ΤΗΛ & FAX : 23860 41500, e-mail: info @eovitsiou .gr

Ο Σύλλογος Προστασίας Βεγορίτιδας Σας εύχεται Καλό Πάσχα

ΕΠΙΠΛΟ ΑΦΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΥ Α.Ε.

ΕΠΙΠΛΟ - ΚΟΥΖΙΝΑ

ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΑΛΥΣΙΔΑ ΑΡΝΙΣΣΑΣ Τ.Κ. 58 002 ΔΗΜΟΣ ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑΣ
ΤΗΛ.: 23810 52030 FAX: 23810 52031 ΚΙΝ.: 6972 869145
e-mail: theodorou@pel.forthnet.gr

Μπόγια Μαρία

Βιβλιοπωλείο
Είδη Δώρων
Παιχνίδια

Άρνησσα - Βεγορίτιδα

Τηλ. 23810 32005 Σπιτιού 23810 31218

Κινητό 6948 370949

ΤΣΟΤΣΙΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ασφαλιστικό - Κτηματομεσιτικό Γραφείο.

Επικοινωνήστε μαζί μας και ενημερωθείτε από το γραφείο μας για:

Ασφαλίσεις Παντός Κινδύνου και Κλάδου

Αγορές Ακινήτων
Πωλήσεις Ακινήτων

Στεγαστικά Δάνεια
Τραπεζικά Προϊόντα.

ΑΡΝΙΣΣΑ - ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑ

Τηλ επικ.: 23810 - 28000 , 23810 - 52008 Κιν: 6944 441283

ΣΟΤΗΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΦΗ

Φαρμακοποιός

φαρμακείο: τηλ. 23810 31656 - Άρνησσα

οικία: 23810 28226 - Έδεσσα

ΜΕΤΑΦΕΡΘΗΚΑΜΕ
ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΗΣ ΑΡΝΙΣΣΑΣ

